

Φουρνιώτικα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΦΟΥΡΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Νέα

ΑΘΗΝΑ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020 • Αριθ. φύλλου 112 • Γραφεία: ☒ Ιπποκράτους 164B, 114 71 Αθήνα ☎ 210 6431251
e-mail: ikanitakis@gmail.com • Ιστοσελίδα: www.sfff.gr

ΝΕΩΤΕΡΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2

Το σύντομο αυτό άρθρο επικαιρότητας, αφορά στον ιό και στο εμβόλιο και θα ήθελα να αναφέρω ότι όντως υπάρχει αισιοδοξία για την επιστροφή στην κανονικότητα μετά την κυκλοφορία του εμβολίου, όχι βέβαια άμεσα, αλλά σύντομα και σταδιακά. Ο εμβολιασμός εξελίσσεται τόσο στο Ηνωμένο Βασίλειο, στις ΗΠΑ, αλλά και στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο. Ήδη στην Ελλάδα έφθασαν τα πρώτα εμβόλια και ξεκίνησαν οι εμβολιασμοί.

Εισαγωγή

Οι επιστημονικές εξελίξεις των τελευταίων κυρίως δεκαετιών, που αφορούσαν κυρίως στην μοριακή βιολογία αλλά και στην νανοτεχνολογία, απέδωσαν καρπούς σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, σε διάστημα μηνών. Πριν πολλά χρόνια το σημερινό επιστημονικό επίτευγμα, η ανάπτυξη και παραγωγή του εμβολίου, θα ήταν επιστημονική φαντασία. Θα ήταν αδύνατον.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας, η γενετική, η μοριακή βιολογία, η γενετική μηχανική, η νανοτεχνολογία, η βιοτεχνολογία, η μελέτη και μετάφραση του ανθρώπινου γονιδιώματος, η ταχύτατη μετάδοση και ανταλλαγή επιστημονικών και τεχνολογικών πληροφοριών μέσα από το διαδίκτυο και τα κοινωνικά δίκτυα, δημιούργησαν μεταξύ των επιστημόνων σε ολόκληρο τον πλανήτη ένα δίκτυο επικοινωνίας, μεταφοράς και ανταλλαγής επιστημονικών πληροφοριών.

Το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που ο μέσος άνθρωπος χρησιμοποιεί για να ξεκουρά-

Γράφει ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΔΕΜΕΤΖΟΣ
Καθηγητής Εθνικού & Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

ζεται, για να επικοινωνεί, αποτελούν εκτός των άλλων και το βασικό εργαλείο μέσα από το οποίο οι επιστήμονες, παράγουν την παγκόσμια επιστημονική γνώση, υλοποιούν τις ιδέες τους, ονειρεύονται και σκέφτονται. Πολλοί δε, οραματίζονται ένα κόσμο καλύτερο, ασφαλέστερο, δικαιότερο, αλλά και σχεδιάζουν επιστημονικά εργαλεία και όπλα προστασίας της ανθρώπινης υγείας.

Η επιστημονική κοινότητα σε ολόκληρο τον πλανήτη, οι άνθρωποι που ακόμα και με την υποχρηματοδότηση τόσο της έρευνάς τους, κυρίως στην Ελλάδα, όσο και του βιοπορισμού τους, έδιναν και δίνουν μάχες, για να μπορέσει σήμερα η κοινωνία να νοιώθει ασφαλής.

Η πλειοψηφία των νέων επιστημόνων αποφασίζουν - όλο και περισσότεροι - να επενδύσουν στην γνώση, να επενδύσουν στην επιστήμη, να αναδείξουν την κοινωνική προσφορά ως προτεραιότητα και έχουν ως όπλα τους τις ανθρώπινες αξίες. Η πλειοψηφία των επιστημόνων επιλέγουν την «απουσία» τους από την καθημερινότητα της μετριότητας, μέσα από τα δίκτυα προβολής, και προτείνουν ως στάση ζωής την δύσκολη αλλά και όμορφη «μοναχική» πορεία της έρευνας και της προσπάθειας. Σήμερα αναγνωρίζουμε τα επιστημονικά επιτεύγματα ως το σημείο αναφοράς παγκοσμίως, και η κοινωνία νοιώθει ασφαλής μέσα στην πανδημία, στο πλευρό της επιστήμης.

(Συνέχεια στη σελ. 4)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΕΠΟΜΕΝΟΥ ΤΡΙΜΗΝΟΥ

Βρισκόμαστε στη μέση του σφοδρού δεύτερου κύματος της πανδημίας COVID-19. Τα φετινά Χριστούγεννα, η Πρωτοχρονιά και η εορτή των Φώτων θυμίζουν το Πάσχα του 2020. Λόγω των εκτάκτων περιστάσεων και των περιοριστικών μέτρων της πολιτείας, το Δ.Σ. του Συλλόγου μας αποφάσισε ομόφωνα για το επόμενο τρίμηνο να αναβάλει κάθε δραστηριότητα του Συλλόγου πλην της έκδοσης της εφημερίδας. Ακτιβία φωτός και ελπίδας τα εμβόλια κατά του ιού SARS-CoV-2 τα οποία εγκρίνονται το ένα κατόπι του άλλου και ήδη πολλές χώρες του κόσμου έχουν αρχίσει να εμβολιάζουν μαζικά τους πληθυσμούς τους.

Χριστουγεννιάτικο δώρο, ανήμερα τα Χριστούγεννα, ήρθε και στη χώρα μας συγχρόνως με όλες τις χώρες της Ε.Ε., το πρώτο εμβόλιο που εγκρίθηκε παγκοσμίως και στις 27 Δεκεμβρίου ξεκίνησαν οι εμβολιασμοί. Είθε να προχωρήσουν όλα ομαλά, και να ξαναγυρίσουμε στην κανονική ζωή μας.

Εν τω μεταξύ, για να προστατεύσουμε και τον εαυτό μας και τους γύρω μας, ας υπακούμε στις οδηγίες των ειδικών για την ασφαλή συμπεριφορά μας, ώστε η εξάπλωση του κορωνοϊού να ανακοπεί όσο γίνεται περισσότερο μέχρι να εμβολιαστεί ικανό μέρος του πληθυσμού μας.

Ευχόμαστε σε όλους σας, από την καρδιά μας, καλές γιορτές και ο καινούργιος χρόνος 2021 να είναι καλύτερος από τον προηγούμενο και να μας φέρει υγεία, χαρές, επιτυχίες, αγάπη, ειρήνη και ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Εδώ Φουρνή...

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΟΙ ΜΗΝΕΣ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ ΤΟΥ 2020

Η Φουρνή και τους φθινοπωρινούς μήνες, όπως όλα τα μέρη της Ελλάδος και όχι μόνο, συνεχίζει να ζει μέσα στο κλίμα και στις συνθήκες της πανδημίας του κορωνοϊού. Η λιγοστή κίνηση που επικρατεί στο χωριό τους φθινοπωρινούς μήνες, μετά την κινητικότητα των καλοκαιρινών μηνών, φαντάζει φέτος ακόμα πιο έντονη, λόγω των ειδικών συνθηκών της πανδημίας. Με τα μαγαζιά κλειστά και τις απαγορεύσεις των μετακινήσεων η Φουρνή φαντάζει σαν έρημος τόπος. Κάθε επίσκεψη στο χωριό αποτελεί μια μελαγχολική εμπειρία, με τους ανθρώπους κλεισμένους στα σπίτια τους και την ερημιά να πλανάται παντού. Φέτος από ότι προβλέπεται και οι γιορτινές μέρες των Χριστουγέννων και του Νέου Έτους θα περάσουν μέσα στο κλίμα των απαγορεύσεων. Οι λειτουργίες των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς θα πραγματοποιηθούν χωρίς την συμμετοχή του κόσμου, από τον ιερέα τους ψάλτες και λιγοστούς πιστούς. Επίσης τα πανηγύρια αυτής της περιόδου, γιορτάστηκαν χωρίς την συμμετοχή κόσμου.

Οι συνθήκες αυτές των περιοριστικών μέτρων ήταν απαγορευτικές και για την πραγματοποίηση των γιορταστικών εκδηλώσεων που διοργανώνει ο Πολιτιστικός Σύλλογος της Φουρνης «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» αυτές τις μέρες. Έτσι τα παραδοσιακά Χριστουγεννιάτικα και Πρωτοχρονιάτικα κάλαντα, με την συνοδεία της λύρας, δεν θα ακουστούν φέτος, από την παρέα των μικρών και μεγάλων Φουρνιωτών, στους δρόμους και στα σπίτια της Φουρνης. Ο Σύλλογος μέσα σ' αυτό το κλίμα της καταχνιάς και για να προσδώσει λίγο χρώμα στο εορταστικό κλίμα των ημερών, κατασκεύασε και τοποθέτησε την παραδοσιακή φάτνη στην πλατεία της Κεραντριάνας με διάφορα φωτιστικά σώματα. Επίσης τοποθέτησε χριστουγεννιάτικο δένδρο με φωτιστικά λαμπιόνια στον Παλαιόμυλο.

Το μοίρασμα των πρωτοχρονιάτικων δώρων, στα παιδιά του χωριού

Γράφει ο
ΝΙΚΟΣ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗΣ
Γεωπόνος

μας, θα γίνει και φέτος, αλλά απλά, χωρίς γιορταστική εκδήλωση. Τα δώρα και φέτος είναι προσφορά της Γαλάτεια Χατζηγιάννη, η οποία με κάθε τρόπο δεν παύει να δείχνει τα φιλάνθρωπα αισθήματα της και την αγάπη της για το χωριό μας. Την ευχαριστούμε θερμά και ευχόμαστε να είναι καλά και ο καινούργιος χρόνος να εκπληρώσει κάθε επιθυμία της.

ΑΓΩΝΑΣ ΠΟΔΗΛΑΣΙΑΣ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

Την Κυριακή 18 Οκτωβρίου ο Ποδηλατικός Όμιλος Δρήρος Νεάπολης με την συμπαράσταση του Πολιτιστικού Συλλόγου Φουρνης «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ», διοργάνωσε αγώνα ορεινής ποδηλασίας στη Φουρνή. Με την συμβολή πολλών φορέων έγινε στην πανέμορφη τοποθεσία της Φουρνης η παρθενική διοργάνωση που άφησε μόνο ευχαρίστες αναμνήσεις σε όσους βρέθηκαν είτε σαν αθλητές, είτε σαν συνοδοί και παράγοντες των ομίλων.

Στιγμιότυπο από τους αγώνες, κατά την εκκίνηση

Συμμετείχαν οκτώ σωματεία από όλη την Κρήτη και συνολικά έτρεξαν στους αγώνες 127 αθλητές, αριθμός πολύ υψηλός για τα δεδομένα της Κρήτης. Η εκκίνηση και ο τερματισμός του αγώνα έγινε στον κάμπο της Φουρνης, όπου είχε διαμορφω-

(Συνέχεια στη σελ. 8)

ΚΑΛΕΣ ΠΟΡΤΕΣ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου
Φουρνιωτών
και Φίλων της Φουρνης Κρήτης,

Σας εύχεται

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

και ευτυχισμένο και παραγωγικό τον
ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟ ΧΡΟΝΟ 2021

Κοινωνική ζωή και κίνηση

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο Κωνσταντίνος Ορφανός, γιός του Σοφοκλή Ορφανού και της Ρένας Δρακωνάκη, και η Ζέτα Μπούρμπου απέκτησαν στις 03 Μαΐου 2020 ένα χαριτωμένο αγοράκι, τον Άγγελο.

Να είναι γερό και τυχερό και να το χαίρονται οι γονείς του και οι παππούδες του.

ΓΑΜΟΙ

• Η Ρένα Μαργιωλάκη, κόρη του Γιώργου Μαργιωλάκη και της Μαρίας Προκοπάκη, και ο Διονύσης Κέντζος παντρεύτηκαν στις 26 Σεπτεμβρίου 2020 στον ιερό ναό Εισοδίων της Θεοτόκου στην Πάτρα.

Να ζήσουν οι νεόνυμφοι και να τους χαίρονται οι γονείς τους.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Ο Νικόλαος Μαυροειδής π. Πρόεδρος της Κοινότητας Φουρνής απεβίωσε στις 26 Νοεμβρίου 2020 στον Άγιο Νικόλαο. Η εξόδιος ακολουθία και η ταφή έγιναν στη Φουρνή.

• Ο Γεώργιος Μπουραντάς απεβίωσε στις Αρχάνες Ηρακλείου. Η εξόδιος ακολουθία και η ταφή έγιναν στις Αρχάνες.

• Ο Εμμανουήλ Κων/νου Παναγιωτάκης, γιός της Φουρνιώτισσας δασκάλας Μαρίας Γωνιωτάκη-Παναγιωτάκη απεβίωσε στις 4 Σεπτεμβρίου 2020 στην Αθήνα. Η εξόδιος ακολουθία και η ταφή έγιναν στην Αθήνα.

• Η πρεσβυτέρα Ευαγγελία Κυριακάκη-Μαρκάκη απεβίωσε στο Ηράκλειο. Η εξόδιος ακολουθία έγινε στο Ηράκλειο και η ταφή στη Φουρνή.

Σε διάστημα ολίγων εβδομάδων απεβίωσε στο Ηράκλειο και ο σύζυγός της πατήρ Ιωάννης Μαρκάκης. Η εξόδιος ακολουθία και η ταφή έγιναν στο Ηράκλειο.

Θερμά συλλυπητήρια στις οικογένειές τους, να ζήσουν και να τους θυμούνται.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

• Ο Γιώργος Τουτουδάκης του Μιχάλη, εγγονός του αιμνήστου Προέδρου μας Γιώργου Τουτουδάκη, πήρε το πτυχίο της Γεωλογίας από το πανεπιστήμιο του Sussex στην Αγγλία, τον Ιούνιο του 2020.

Θερμά συγχαρητήρια, του ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία και εις ανώτερα. Να τον χαίρονται οι γονείς του.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ

π. Προέδρου Κοινότητας Φουρνής

Αγαπώμε μου Νίκο,

Με θλίψη μεγάλη πληροφορηθήκαμε την εκδημία σου. Έφυγες πλήρης ημερών, αλλά η παρουσία σου θα λείπει πολύ από το χωριό μας. Καστελιανός στην καταγωγή, υιοθέτησες και σε υιοθέτησε η Φουρνή.

Στην ιδιωτική σου ζωή αναφέρεται εκτενώς ο αδελφός σου Γιώργος σε παρακείμενη στήλη. Εμείς, εκ μέρους των μελών του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης, σε ευχαριστούμε θερμά για την προσφορά σου στη Φουρνή μας, ως Πρόεδρος της Κοινότητας.

Υπήρξες εκλεγμένος Πρόεδρος της Κοινότητας Φουρνής για τρεις τετραετίες (1987 – 1998). Κατά τις θητείες αυτές υπήρξες υιοδειγματικός. Υπήρξες με πίστη και αφοσίωση από την πρώτη στιγμή της ανάληψης των καθηκόντων σου την Κοινότητα. Πάντα προσπνής και συνεργάσιμος με όλους, χωριανούς, συλλόγους και εκπροσώπους της πολιτείας, αντικειμενικός και δίκαιος, αποτελεσματικός και δραστήριος. Έκανες πάρα πολλά έργα και στο τέλος της θητείας σου παρέδωκες ένα χωριό διαφορετικό από αυτό που παρέλαβες, αναβαθμισμένο και νοικοκυρεμένο. Σπουδαίο έργο σου το ότι σε συνεργασία με τον Πρόεδρο της Κοινότητας Καστελλίου υλοποιήσατε τη γεωτρύπη στον Τριβαζώνα που έδωσε άφθονο και ποιοτικό νερό στη Φουρνή και στα γύρω χωριά, σε συνέχεια της αρχικής σωτήριας υδροδότησης της περιοχής από νερό προερχόμενο από τη Νεάπολη.

Ήσουν τόσο αφοσιωμένος για όλη σου τη ζωή στο «εμείς» και όχι στο «εγώ» που κάποια στιγμή πρόσφερες, ως δωρεά, ιδιωτική σου περιουσία, ένα πρωτοποριακό πρότυπο μικρό συγκρότημα ενοικιαζόμενων διαμερισμάτων, με σκοπό να λειτουργήσει ένα γηροκομείο.

Οι Φουρνιώτες σου οφείλουν πολλά και σε ευχαριστούν θερμά για όλα! Καλοτάξιδος εκεί που πας, θα ζεις για πάντα στον νου μας και στις καρδιές μας!

Βαθιά συλλυπητήρια στη σύζυγό σου Μαρία, στα αδέρφια σου και στα ανήψια σου.

Το Δ.Σ. του Σ.Φ.Φ.Φ.

Συνδρομές και προσφορές εις μνήμη (σε ευρώ)

• Ανώνυμος	30
• Γωνιωτάκης Σπύρος και Καίτη εις μνήμη Νικ. Μαυροειδή	50
• Γωνιωτάκης Στυλιανός του Μιχαήλ (Οικογένεια) εις μνήμη του εξαδέλφου τους Εμμαν. Κ. Παναγιωτάκη	100
• Ζερβάκη-Ορφανού Βασιλεία	50
• Καντάκη -Γιαννοπούλου Ρένα εις μνήμη Νικ. Μαυροειδή	50
• Κυδώνη Ειρήνη - Φουντουλάκης Σάββας	20
• Μενεγάκη-Παπαδοπούλου Μαρία	50
• Ορφανός Απόστολος	50
• Φουλεδάκη-Δοξάκη Αφροδίτη	50

Σας ενημερώνουμε, πως λόγω του νέου τρόπου αποστολής της εφημερίδας, δεν είναι δυνατόν να αποστέλλονται οι χειρόγραφοι αποδείξεις συνδρομών, μέσω της εφημερίδας. Οι αποδείξεις αυτές βρίσκονται στη διάθεσή σας στα χέρια της ταμίας μας.

ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

■ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ακίνητο στη θέση «ΒΑΓΙΑ» Φουρνής Δήμου Αγίου Νικολάου, έκτασης 780 τ.μ., εντός ορίων οικισμού, με πηγάδι και πρόσοψη περίπου 28 μέτρων σε κοινοτικό δρόμο. Πληροφορίες: Μαρία Νίκου Παπασεφανάκη (τηλ. 6944716216, 28410-32998, 210-3816909) και Λίδα Νίκου Παπασεφανάκη (τηλ. 6944760122, 28410-32998).

■ ΠΩΛΕΙΤΑΙ ακίνητο με παλιό αμπέλι στη θέση «ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ - ΜΕΣΑΜΠΕΛΙΑ» Φουρνής Δήμου Αγίου Νικολάου, έκτασης 1.250 τ.μ. εντός ορίων οικισμού, με πρόσοψη 20 μέτρων σε κοινοτικό δρόμο. Πληροφορίες: Μαρία Νίκου Παπασεφανάκη (τηλ. 6944716216, 28410-32998, 210-3816909) και Λίδα Νίκου Παπασεφανάκη (τηλ. 6944760122, 28410-32998).

Μνήμη Νικολάου Γ. Μαυροειδή

Καλοτάξιδος αδέρφι

Την Πέμπτη 26 Νοεμβρίου, ο Νίκος Γεωργίου Μαυροειδής, άφησε την τελευταία του πνοή στο Νοσοκομείο Αγίου Νικολάου ύστερα από μια σύντομη περιπέτεια υγείας.

Την επομένη λιγοστοί – λόγω κορωνοϊού – τον κατευοδώσαμε από τον Ιερό Ναό της Αγίας Τριάδος για το τελευταίο, το πιο μακρινό ταξίδι, που δεν θα έκανε πια με το Νόινο ή το Mercedes – παρέα με τον αγαπημένο του φίλο και συνεργάτη Σπύρο Γωνιωτάκη – αλλά, με το πνεύμα και την ψυχή του, στο βασιλείο της σιωπής.

Αγαπημένε μας,

Το φευγικό σου, μας γέμισε θλίψη απέραντη, γιατί απέραντη ήταν και η αγάπη που μας χάριζες πάντα. Ανείπωτη ήταν η καλοσύνη και η προσφορά σου τόσο γενναία, όσο γενναίο ήταν το σώμα στο οποίο κατοικούσε μια μεγάλη ψυχή. Ένα κορμί της νιότης, ασάβινο άλλοτε, όπου κατοικούσε η δύναμη της σκέψης, το μέτρο του λόγου, η αμεσότητα, η σεμνότητα συμπεριφοράς, μαζί με την, υποδειγματικά, απαράμιλλη θέληση που μπορούσε να λυγίσει ακόμη και τα πιο δύσκολα και τα πιο οδυνηρά.

Ωστόσο, η δοτικότητα, η ευγένεια, η σοβαρότητα και ο ορθός και μεστός λόγος συνόδευαν πάντα τις πράξεις και τα έργα σου. Με ιστορίες πραγματικές, παροιμίες ή μαντινάδες, μιλούσες τη γλώσσα των νέων, μα και εκείνη των σοφών, των λιγοστών πια γερόντων. Κι εκείνοι σε εκτιμούσαν αφάνταστα.

Μια ξεχωριστή αντίληψη είχες πάντα για τα κοινά και μια υποδειγματική αγάπη για το χωριό που υπηρέτησες, ως κοινοτάρχης, για τρεις 4ετίες, καθώς και για τους ανθρώπους του. Είχες ολοπρόθυμα συνδέσει τη ζωή σου μαζί τους, για τα καλά, αλλά και για τα άσχημα. Είναι εκεί που κατοικεί γενναιοδωρία, η ταπεινότητα, η αυταπάρνηση και η σκληρή δουλειά.

Σε κάθε ευκαιρία, με εύθυμες ή πονεμένες ιστορίες της ζωής τους – ζώντων ή νεκρών – που κρατούσες ακριβώς φυλαγμένες στην ψυχή και στην σκέψη σου, μας έκανες όλους να γυρίσουμε στα περασμένα, σε ό,τι άγγιξε την καρδιά μας μια φορά, σε ό,τι μας έκαμε να ελπίζουμε και να παρηγορηθούμε.

Οι άνθρωποι του μόθου, οι χωρίς περγαμινές, πολλές φορές αναλφάβητοι, αλλά και εκείνοι του πνεύματος και του πολιτισμού – και υπήρχαν άφθονοι τέτοιοι στα τρία χωριά της Φουρνής – ήταν όλοι συνομιλητές σου. Ζητούσες τη βοήθειά τους κι εκείνοι σου την έδιναν απλόχερα, για το καλό της κοινότητας που υπηρετούσες. Άλλοτε πάλι τους συμβούλευες εσύ και σε άκουγαν με πολλή προσοχή, εκτιμώντας την άποψή σου.

Το ελαιουργείο των Γωνιωτών, με τους ιδιοκτήτες και το εργατικό προσωπικό, όπου εργάστηκες για μια δεκαετία περίπου, ήταν ένα από τα θέματα που περιέγραφε με ζωντάνια. Ακούσματα γεμάτα σωματική ακμή, φιλότιμο, συνεργατικότητα, σεβασμός στον «άλλο» και βαθιά αμοιβαιότητα εκτίμησης. Ιστορίες που δεν καταγράφηκαν δυστυχώς ποτέ από κανένα, και νιώθω πρώτος αυτή την ευθύνη.

Όλοι αυτοί οι παλιοί φίλοι θα περιμένουν να σε υποδεχθούν εκεί όπου πηγαίνεις και να σε ευχαριστήσουν για όσα καλά ή δύσκολα μοιράστηκες μαζί τους. Θα αναστοχαστείτε όλα αυτά τα βιωματικά αποθέματα, που αφορούσαν στο χωριό και στους ανθρώπους του, και μας είχες διηγηθεί άπειρες φορές, με εκείνον τον άριστο αφηγηματικό σου λόγο, ένα λόγο ξεχωριστό, εντελώς δικό σου, με τον οποίο σε είχε προικίσει η φύση. Η μαντινάδα – με τη δεξιοτεχνία της αποτελούσε συχνά το όχημα για να μεταφέρεις αλήθειες για τη ζωή, την αγάπη, τον έρωτα, τον πόνο, το θάνατο..., στοιχεία γνήσια της κρητικής θυμοσοφίας και του λαϊκού κρητικού μας πολιτισμού.

Για τα παιδικά σου χρόνια έχω, ως μικρότερος αδελφός, αναμνήσεις τρυφερότητας και θαυμασμού. Υπήρξες ξεχωριστά αντίθετος με ό,τι είχε να κάνει με «καλούπια» στη ζωή. Στα σχολικά σου ήσουν εντελώς αρνητικός. Όμως αργότερα, η ενσυναίσθηση του ορθού και του ηθικού σε οδήγησε στη μεθοδικότητα και την αποτελεσματικότητα του λόγου και της πράξης, ιδιαίτερα για τα κοινά.

Την παιδική σου ηλικία σημάδεψε η Κατοχή και η ορφάνια μας (τέσσερα παιδιά με μια χαροκαμένη μάνα να πολεύει...), με όλα όσα έφερε η φτώχεια και ο τρόμος της γερμανοκρατούμενης πατρίδας. Αχώριστος φίλος με τον Μιχάλη Νικητάκη, που κι εκείνος έφυγε πρόσφατα από τη ζωή, είχατε πολλά να διηγηθείτε από τα «κατορθώματα» της παιδικής «αντιστασιακής» σας δράσης.

Πολύ νέος ένωσες τη ζωή σου με την κατά πολύ μεγαλύτερή σου Ελένη Τυράκη, ένα πλάσμα του Θεού, με ψυχικές αρετές και χαρίσματα που σπάνια συναντά κανείς σήμερα: αγαθότητα, ειλικρίνεια, ευγένεια, γενναιοδωρία και δοτικότητα. Αν λόγος του Ευαγγελίου διδάσκει: «ο έχων δύο χιτώνες...», η Ελένη θα λειτουργούσε παραβατικά χαρίζοντας και τους δύο στον «άλλο». Ήταν μια μεγάλη ανοιχτή αγκαλιά για όλους μας, για τα μεγάλα και μικρά ανήψια της οικογένειας του Νίκου. Η θεία Ελένη των παιδιών μας έφυγε από τη ζωή το 2003, μετά από μια τρίχρονη υποδειγματική φροντίδα δική σου, αδερφέ μου.

Μετά το θάνατο της Ελένης, σε μεγάλη ηλικία πια, ένωσες τη ζωή σου με την Μαρία Δαμιανάκη, μία συγχωριανή μας, με την οποία πορεύτηκες το υπόλοιπο της ζωής, με πολλή αγάπη, ως τα σήμερα που αναχωρείς για την «Μεγάλη Πολιτεία» του αγαπημένου σου φίλου, μακαριστού Δεσπότη μας Άνθιμου Δρακωνάκη.

Ως πρόεδρος της κοινότητας Φουρνής, η «εμμονική» ιδέα του καθήκοντος, από την οποία δεν κατάφερες να απαλλαγείς ποτέ, σε οδήγησε ενίοτε σε προστριβές. Η έννοια του κοινωφελούς, του λειτουργικού και του ωραίου σε συμπαρέσυρε ολοκληρωτικά και ανεπιφύλακτα, υπακούοντας στην ιδιοσυγκρασία του έντιμου αλλά αυστηρού και επίμονου χαρακτήρα σου. Όπως συχνά μου έλεγες «θέλω, Γιώργο, να κυκλοφορώ με το μέτωπο ψηλά και καθαρό». Το έργο σου στην κοινότητα ένωσες με εκείνο του μακαρίτη Νίκου Στάικου, κοινοτάρχη του Καστελλίου Φουρνής, με αποκορύφωμα τις γεωτρήσεις του Τριβαζώνα και τη σωτήρια υδρο-

(Συνέχεια στη σελ. 3)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ, όσοι επιθυμούν να αναγγέλλουν κοινωνικά γεγονότα στα «Φουρνιώτικα Νέα» ν' απευθυνθούν στην Πρόεδρο του Συλλόγου μας, και προκειμένου για τους κατοίκους του χωριού και τους διαμένοντες εν γένει στην Κρήτη, στο μέλος του Δ.Σ. κα Βαρβάρα Φαλκώνη - Ανδριανάκη (τηλ. 6971756657) ή στον κ. Νίκο Φουντουλάκη (τηλ.: 28410 23243).

ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

Ενημερωτικό Δελτίο

Συλλόγου Φουρνιωτών

και Φίλων της Φουρνής Κρήτης

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ:

Ο Σύλλογος Φουρνιωτών

και Φίλων της Φουρνής Κρήτης

ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:

Η Πρόεδρος του Συλλόγου

ΡΕΝΑ ΚΑΝΙΤΑΚΗ -

ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ιπποκράτους 164β - 114 71 Αθήνα

Αριθ. φύλλου 112

Εκδίδεται στην Αθήνα

από Συντακτική Επιτροπή

Για επιστολές, εμβάσματα, πληροφορίες

κα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου Ρένα

Ιπποκράτους 164β Αθήνα

Τηλ. 210-6431251

e-mail: ikanitakis@gmail.com

ISSN: 1109 - 3668

Για συνδρομές: Εθνική Τράπεζα

της Ελλάδος

IBAN: GR230110695000069570713029

στα ονόματα: Ντούζου Μαρία,

Κανιτάκη - Γιαννοπούλου Ειρήνη

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Πρόεδρος: Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου

Αντ/δρος: Κώστας Δεμιτζός

Γεν. Γραμμ.: Εμμανουήλ Βελονάκης

Ταμίας: Μαρία Τουτουδάκη - Ντούζου

Μέλος: Ελένη Νικολαΐδου

Αναπληρωματικά μέλη:

Γεωργία Κανιτάκη

Βαρβάρα Φαλκώνη - Ανδριανάκη

Δημήτρης Χατζηδάκης

Παραγωγή - εκτύπωση:

Τυπογραφείο Νικίτα Κ. Καράλη

Γερανίου 7 Αθήνα. Τηλ. - Φαξ: 210 5233965

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική, η κατά παράφραση η διασκευασμένη απόδοση του περιεχομένου της Εφημερίδας με οποιοδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Τα μαρτυρικά χωριά της Κρήτης

Γ' Μέρος

Με το παρόν κείμενο ολοκληρώνεται η συνοπτική αναφορά στο ιστορικό των επισήμως χαρακτηρισμένων μαρτυρικών χωριών της Μεγαλονήσου. Οι διαθέσιμες πηγές για άντληση στοιχείων, ανάλογα με το χωριό, κυμάνθηκαν ανάμεσα στις πολυπληθείς καταγραφές και στη σχεδόν απόλυτη έλλειψη. Παρουσιάστηκαν στοιχεία ακόμη και σημαντικά αποκλίνοντα μεταξύ τους (βλέπετε **Πίνακα 1, περίπτωση των χωριών Καμάρες, Κεφαλοβρύσι, Πεύκος και Σούγια**), όταν δεν ήταν δυνατή η τεκμηριωμένη απόρριψη των μεν ή των δε, δεδομένου ότι 8 δεκαετίες μετά από τα γεγονότα δεν υπάρχουν τα οριστικά στοιχεία, ιδίως για τις ανθρώπινες απώλειες.

Από την όλη παρουσίαση προκύπτουν οι ακόλουθες βασικές παρατηρήσεις:

1. Ακόμη και από την επιφανειακή ενασχόληση με το θέμα εύκολα γίνεται αντιληπτός ο μεθοδικός και συστηματικός τρόπος με τον οποίον τα γερμανικά στρατεύματα κατοχής διεξήγαγαν τις «επιχειρήσεις» αντιποίνων εναντίον ολόκληρων χωριών. Μεμονωμένες και ομαδικές εκτελέσεις, κατά κανόνα αρρένων, οργανωμένη λεηλασία των περιουσιών των κατοίκων, πυρπόληση και κατεδάφιση κατοικιών μέχρις και ισοπέδωση ολόκληρων χωριών και μαζική μετακίνηση, συνήθως των γυναικόπαιδων, σε απομακρυσμένες περιοχές συνθέταν μια κατοχική «κανονικότητα», βιώματα της οποίας μας μεταφέρονται και δια ζώσης από σημερινούς πρεσβύτες.

Θα μπορούσε να τύχει κάποιος «κατανόησης», τρόπος του λέγειν, η πρακτική του εκτελεστικού αποσιώπητος για την τιμωρητική θανάτωση αμάχων, όμως ξεπερνά τα όρια του σαδισμού η συστηματική πυρπόληση ζώντων υπέργηρων κατοίκων, ο μέχρι θανάτου βασανισμός εξάχρονων και οκτάχρονων παιδιών για να αποκαλύψουν την κρυψώνα του πατέρα τους, η θανάτωση εγκύων και βρεφών. Αντίστοιχα, η επί 2 και 3 μήνες παραμονή άταφων πτωμάτων και η καταστροφή εκκλησιών, ακόμη και αποπάτηση εντός τους, μάλλον φανέρωνε ότι η αντίσταση των Κρητικών «πόνεσε» τόσο κατά τη Μάχη της Κρήτης, όσο και στη συνέχεια. Χαρακτηριστικές είναι οι περιπτώσεις οργανωμένης απόκρυψης και φροντίδας άγγλων στρατιωτών που, μετά από το τέλος της Μάχης, παρέμειναν στο νησί ακόμη και μέχρι το τέλος της Κατοχής¹.

2. Στον **Πίνακα 1** παρουσιάζονται βασικά στοιχεία των δεινών των μαρτυρικών χωριών κατά τις μεγάλης έκτασης γερμανικές «τιμωρητικές επιχειρήσεις». Από τα 39 χωριά τα 24 βίωσαν, συγχρόνως, μαζικές εκτελέσεις, λεηλασίες και καταστροφές κατοίκων, ενώ τα υπόλοιπα βίωσαν, κατά κανόνα, μαζικές εκτελέσεις και καταστροφές κατοικιών. Οι μαζικές εκτελέσεις αφορούσαν τον άρρενα πληθυσμό, ενώ τον θήλυ σε 2-3 περιπτώσεις που δεν είχαν συλλάβει (τους

Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΗΛΑΚΗΣ

Δρ χημικός μηχανικός

(e-mail: dhadjidakis@yahoo.com)

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Μαρτυρικά χωριά της Κρήτης - Λεηλασίες και καταστροφές κατοίκων και θύματα μαζικών εκτελέσεων και πληθυσμός (απογραφή 1940), κατά φύλο.

	Κατοικίες		Θύματα		Πληθυσμός	
	Λ	Κ	Λ	Θ	Σύνολο	Λ
Π.Ε. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ		π. 2.400	326-385	4-7	12.125	5.816
Άγιος Βασίλειος Βιάννου (9.1943)	-	-	30/31	1/0	737	363
Αμιράς (9.1943, 6.1944 (λ))	+	-	113/117	0	948	460
Άνω Βιάννος (9.1943)	-	-	1/4	1	1.772	858
Βαγός (9.1943)	+	-	14/22	0	318	151
Βορίτζια (11.1942, 8.1943, 5.1944)	+	100%	4	1	532	267
Δαμάστα (8 και 9.1944)	+	109	30	1	480	227
Εμπάρος (θέρους 1943)	+	-	5	0	392	186
Καλάμι (9 και 10.1943)	;	40	0	0	525	246
Καμάρες (5 και 7.1944)	+	100%	15/30	0	518	260
Κάτω Βιάννος (9.1943)					363	166
Κάτω Σύμη (9 και 10.1943)	;	245	1	1	424	192
Κεφαλοβρύσι (9 και 10.1943)	+	80	19/31/38	0/0/2	350	171
Κρεββατάς (9 και 10.1943)	+	70	21	0	179	81
Μαγαρικάρη (5.1944)	;	100%	20	0	640	327
Πεύκος (9 και 10.1943)	+	80	10/13/19	0	533	264
Σάργος (8.1944)	;	-	35	0	308	151
Συκολόγος (9 και 10.1943)	+	80	1	0	517	236
Τυμπάκι (2.1942)	-	1.312	0	0	2.377	1.102
Χονδρός (1944)	-	-	7	0	212	108
Π.Ε. ΛΑΣΙΘΙΟΥ		350	99-105	7-9	1046	534
Γδόχια (9.1943)	+	100	44	4	277	150
Μουρνιές (9.1943)	+	110	22/18	1	234	110
Μύρτος (9.1943)	+	110	17	1	397	197
Ρίζα (9.1943)	+	30	20-22	1/3	138	77
Π.Ε. ΡΕΘΥΜΝΗΣ		1.987	207	17	6156	2889
Άνω Μέρος (8.1944)	+	202	35	3	665	325
Ανώγεια (8-9.1944)	+	940	16	4	2.929	1.330
Βρύσες Αμαριού (8.1944)	+	101	47	0	281	132
Γερακάρη (8.1944)	+	177	51	2	648	329
Καλή Συκιά (10.1943)	+	9	1	8	155	69
Κοζαρές (8.1944)	+	90	1	0	336	168
Κρύα Βρύση (8.1944)	+	113	30	0	432	200
Λογριά (5.1944)	+	215	11	0	282	139
Σαγτούρια (5 και 9.1944)	+	140	15	0	428	197
Π.Ε. ΧΑΝΙΩΝ		800	209-251	22-28	2980	1518
Κακόπετρος (5.1941, 8.1944)	+	68	25	6	236	118
Καλλικράτης (10.1943)	+	80	30/21	7/10	436	214
Κάνδακος (5 και 6.1941)	+	100%	21	2	193	129
Κοντομαρί (6.1941)	-	-	25	0	447	226
Μαλάθυρος (8.1944)	+	70	60/62	0	379	180
Σκινές (8.1941)	-	100%	53	1	770	385
Σούγια (9 και 10.1943)	+	100%	4/35	9/6	519	266
ΚΡΗΤΗ		π. 5.500	841-948	50-61	22.307	10.757

Λ: λεηλασία, Κ: καταστροφή, Α: άρρενες, Θ: θήλειες, (+): ναι, (-): όχι, (;): μάλλον

κρυπτόμενους) άρρενες. Στα χωριά Αμιράς, Κρεββατάς, Γδόχια, Ρίζες, Βρύσες Αμαριού και Μαλάθυρος οι εκτελεσμένοι ήταν από το 25% έως το 36% του άρρενος πληθυσμού του (απογραφή του 1940). Για να μη παραλείπεται η «μεγάλη εικόνα», στο σύνολο της Μεγαλονήσου εκτιμάται ότι καθ' όλη τη διάρκεια τη Κατοχής εκτελέστηκαν περίπου 3.000 άμαχοι, ενώ καταστράφηκαν, μερικώς ή ολικώς,

10.850 κατοικίες¹. Για το σύνολο των 39 χωριών εκτιμώνται σε περί τους 850 οι εκτελεσμένοι (28% του συνόλου) και περί τις 5.500 οι καταστραμμένες κατοικίες (50% του συνόλου). Τα γερμανικά αντίποινα αρκούσαν στον αφανισμό ενός μέρους των αρρένων αμάχων, αλλά επιδίωξαν την καταστροφή, ακόμη και την ισοπέδωση, των χωριών, κυρίως, για να περιορίσουν την ενεργό υποστήριξή τους προς τους αντάρτες.

3. Προβληματισμός γεννάται από την ασάφεια που αφορά το βασικό κριτήριο για να χαρακτηριστεί ένα χωριό «μαρτυρικό» («μεγάλες καταστροφές») που επιδέχεται πολλών ερμηνειών. Αφορά μαζικές εκτελέσεις, καταστροφή κατοικιών, μαζικές μετακινήσεις κατοίκων ή συνδυασμό τους και σε ποιο βαθμό; Βεβαίως, απαραίτητη είναι και η ενεργοποίηση των δυνάμει ενδιαφερομένων. Υπάρχουν χωριά, τα οποία εύκολα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν «μαρτυρικά», αρκεί να το θελήσουν οι κάτοικοί του, όπως ο Αλικιανός Χανίων (λεηλατημένος, με 48 εκτελεσμένους και 5 καμένες κατοικίες) και η Γέργερη Ηρακλείου (λεηλατημένο και με 24 εκτελεσμένους)¹.

Ως επίλογο, με γενικότερη αναφορά στη Μεγαλονήσο, ας κρατήσουμε τα λόγια του Πάτρικ Λι Φέρμορ (επικεφαλής της ομάδας απαγωγής του Γερμανού στρατηγού Κράιπε το 1944 στην Κρήτη), που μεταπολεμικά έζησε για μεγάλα χρονικά διαστήματα στην Καρδαμύλη της Μάνης: «Ο ιδέας αλλάζουν, οι άνθρωποι πεθαίνουν και με τον καιρό πέφτουν και τα μνημεία. Ωστόσο, κάτι που δεν καταστρέφεται και που θα επιζήσει είναι το πνεύμα που οδηγούσε τους κατοίκους αυτού του νησιού, το πνεύμα της ελευθερίας, που περιέχει όλες τις αρετές, κάτι που εμπνέει και εμπνέεται και είναι τόσο λαμπρό, όπως είναι ο αέρας και το φως που λάμπει πάνω στα βουνά της Κρήτης.» (Νέα Εστία, φ. 1319, 15.06.1982).

Σημείωση: Αναφορικά με την Κάνδακο, κατά την περίοδο της καταστροφής της οι εκτελεσμένοι ήταν 23 και όχι 180, όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο φύλλο των «ΦΝ».

Πηγές:

- Εκθεσεις της Κεντρικής Επιτροπής Διαπιστώσεως Ωμοτήτων εν Κρήτη, Δήμος Ηρακλείου (1983) <https://e.issuu.com/embed.html#15903296/35577945>
- Δίκτυο μαρτυρικών πόλεων και χωριών <http://www.greek-holocausts.gr/>
- Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος <https://www.dmko.gr/martyrikes-polis-2/>
- Γενική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος, Πληθυσμός της Ελλάδος κατά την απογραφή της 16ης Οκτωβρίου 1940, Αθήνα (1950).

Ευχαριστήριο του καθηγητή ιατρού Νίκου Παπαδόπουλου και της συζύγου του Μαρίας Μενεγάκη

Αισθανόμαστε μεγίστη την υποχρέωσή μας να εκφράσουμε τα αισθήματα ευχαριστίας και ευγνωμοσύνης στον φιλότιμο, πολυσέβαστο και σεμνό Ιεράρχη Μητροπολίτη Γλυφάδας, Ελληνικού, Βούλας, Βάρης, Βουλιαμένης κ. Αντωνίου, που μας έκανε την εξαιρετική τιμή να τελέσει τον γάμο των παιδιών μας και να τους δώσει την Αρχιερατική του Ευλογία.

Με ιλαρότητα και γεμάτη από ιερό δέος φωνή ετέλεσε το μυστήριο και ευλόγησε τον γάμο του Μάνου και της Ηρούς - Χρυσάνθης, ώστε να έχει χάρη εκ Θεού η οποία να τους οικοδομήσει στη νέα τους ζωή, αλλά και φως και ελπίδα να τους στηρίξει και να τους ενισχύει στην συμπορεία τους αυτή.

Ο Σεβασμιώτατος κ. Αντώνιος με την γαλακτομελή ευχετήρια ομιλία του προς τους νεόνυμφους, αναφέρθηκε και στην εξ αίματος καταγωγή του γαμπρού από τον Άγιο Ιωακείμ τον Νεομάρτυρα Επίσκοπο Πέτρας, στο μαρτυρικό του τέλος, που οφείλεται στην ακλόνητη πίστη του Αγίου στον Θεό και τη βαριά κληρονομιά που ο ίδιος ο Μάνος φέρει, την ευλογία που απορρέει από την εξ αίματος συγγένεια, αλλά και τα ιερά πνευματικά κληροδοτήματα που καλείται ο ίδιος να σεβασθεί και να αποτελέσουν στη ζωή τους τη «ζώσα παρακαταθήκη» στην οποία οφείλει να οικοδομήσει την οικογένειά του.

Ευχαριστούμε τον Μητροπολίτη για όλες αυτές τις Θεόπνευστες διδασχές με τις οποίες διαπίστευσε τους νεόνυμφους και την αναφορά του στον Άγιο της οικογενείας μας που οφείλουμε να τον έχουμε πρότυπο στη ζωή μας.

Η άρτια θεολογική κατάρτιση του Σεβασμιωτάτου, οι νομικές και οικονομικές του σπουδές στο ΕΚΠΑ, επιμαρτυρούν τον θεοφιλή, δίκαιο και ανιδιοτελή τρόπο με τον οποίο διακονεί μία δύσκολη Μητροπολιτική Επαρχία στην οποία η Εκκλησία της Ελλάδας αντιμετωπίζει πολλά περιουσιακά ζητήματα τα οποία χειρίζεται απταιστώως, καθόσον έχει διατελέσει και Γενικός Διευθυντής της Οικονομικής Υπηρεσίας της Ιεράς Συνόδου. Θέση που του εμπιστεύτηκε ο Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και Πάσης Ελλάδος κ.κ. Ιερώνυμος.

Ευχαριστούμε επίσης, εκ μέσης καρδιάς μας, τον καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Αγίας Τριάδος Αγίου Νεκταρίου Άνω Γλυφάδας Πατέρα Νήφωνα, που με ευλάβεια και ταπεινότητα

αντάλλαξε τους αρραβώνες και τους κατήχησε κάτω από το πατρικό του πετραχίλιον με λόγια πίστεως και παραμυθίας, τα οποία τόσο αναγκαία είναι για τους νέους μας, ιδιαίτερα σήμερα που υφιστάμεθα όλοι τις οδυνηρές συνέπειες της πνευματικής και ηθικής κρίσης.

Θερμότερα ευχαριστούμε τον άρχοντα πρωτομάστορα του Οικουμενικού Πατριαρχείου κ. Σταμάτιο Κίσσα, που διέυθυνε τη χορωδία του ιερού ναού της Παναγίας Φανερωμένης στη Βουλιαμένη, η οποία πλαισίωσε με τη μελωδική ψαλμωδία όλη την τελετή του γάμου. Ανεκτίμητο το δώρο του, καθώς και όλης της χορωδίας.

Θερμές ευχαριστίες στον Θεολόγο Ιερέα Πατέρα Ευάγγελο Σπανό, ο οποίος επιμελήθηκε όλο το τελετουργικό του μυστηρίου σεβόμενος και τις οδηγίες του Καθηγητού του πατρός Γεωργίου Μαρνέλλου καθώς επίσης και όλους τους ευσεβείς και ενάρετους κληρικούς και διακόνους που συμμετείχαν στο μυστήριο.

Ευγνώμονα συναισθήματα στη φωτισμένη και χαριτόβρυτη Ηγουμένη της Ιεράς Μονής Παναγίας του Έβρου Γερόντισσα Μακρίνα - ιατρό, που με την συνοδεία της όλες μαζί προσεσχίθηκαν δεητικά να έχουν οι νεόνυμφοι την εκ Θεού ευλογία και ενδυνάμωση και την αέναο Χάρη Του.

Ευχαριστούμε και όλους τους προσκεκλημένους που συμμετείχαν και ευχήθηκαν, επίσης τον Υπουργό Δικαιοσύνης κ. Κωνσταντίνο Τιάρα, τον βουλευτή και πρώην υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων κ. Ευριπίδη Στυλιανίδη και βεβαίως την εφημερίδα «Ανατολή» και ιδιαίτερα τον κ. Ηλία Κοζύρη που διαχρονικά στέκεται δίπλα μας με την συναντιληψή του στα οικογενειακά μας γεγονότα.

Επίσης ευχαριστούμε την ηλεκτρονική πύλη της Αλεξανδρούπολης «e-ενος.gr» τον κάτοχο της κ. Θάνο Τσακίρη και τον δημοσιογράφο της Βουλιαμένης κ. Γιώργο Λαουτάρη και όλους που χειρίστηκαν τον χώρο της δεξίωσης στην ειδυλλιακή λίμνη της Βουλιαμένης.

Ο καθηγητής της Ιατρικής του ΔΠΘ Νίκος Παπαδόπουλος και η σύζυγος Μαρία Μενεγάκη

Μνήμη Νικολάου Γ. Μαυροειδή

(Συνέχεια από τη σελ. 2)

δότηση της περιοχής όλου του τώως Δήμου Φορνιές.

Αν επιχειρούσα να σου κάμω μια σύντομη λεκτική προσωπογραφία, θα έλεγα, αδέρφι μου, πως υπήρξες: Μια σημαντική προσωπικότητα, επινοητικός και αποτελεσματικός, αυτοδίδακτος και ταλαντούχος σε πολλά και επίμονος σε άλλα πολλά, έμπλεος θέσεων και αντιθέσεων, συχνά συγκρουσιακός - όταν επρόκειτο να υποστηρίξεις το δίκαιο και το ηθικό, γιατί στα δύσκολα ακτινοβολεί η ακεριότητα. Ήσουν βαθιά πιστός και εξαιρετικά σύνθετος χαρακτήρας, χωρίς ανάγκη εξωραϊσμού.

Για τους ανθρώπους της οικογένειας, αλλά και της περιοχής μας, θα αποτελέεις πάντα ένα πρόσωπο αναφοράς που άφησε το δικό του στίγμα στην κοινωνία της ευρύτερης περιοχής της Φορνιές.

Από την πλευρά μου, η πιο μεγάλη αλήθεια, σήμερα, είναι να τονίσω πως: στο Μύρωνα, στη Μαρία και σ' εσένα - στα τρία μεγαλύτερα αδέρφια μου - οφείλω τη βιολογική και την πνευματική μου ζωή. Υπήρξατε αδέρφια και φίλοι και γονείς μου, στηρίζοντας την πολεμένη μάνα μας, που έμεινε χήρα στα 38 της χρόνια με τέσσερα ανήλικα παιδιά. Με πήρατε από το χέρι και μου δείξατε το δρόμο της αρετής.

Για όσα λοιπόν απλόχερα πρόσφερες σ' εμένα και την οικογένειά μου, θα είσαι πάντα στη σκέψη και στην ψυχή την δική μου και των παιδιών μου. Θα είσαι πάντα κοντά και μαζί μας, γιατί πιστεύω πως δεν έφυγες ποτέ. Γιατί «το κακό μ' αυτούς που φεύγουν είναι πως ποτέ δεν φεύγουν». Μπορεί να είσαι αθάνατος αλλά πνευματικά παρών.

Θέλω, τελειώνοντας, να ευχαριστήσω από καρδιάς τους καλούς σου φίλους γιατρούς: Ευθύμιο Κουμμεντάκη και Γεώργιο Μαυρικάκη για την πολύχρονη φιλία που σας συνέδεε, αλλά και για τις συμβουλές και υπηρεσίες που σου πρόσφεραν, καθώς, επίσης, τον κύριο Κωνσταντίνο Καρανταράκη για την ύστατη προσπάθειά του να σε κρατήσει στη ζωή.

Όλη την αγάπη και τις ευχαριστίες μου καταθέτω στην φίλη σου από χρόνια Αθανασία Παυλάκη, που σε θεωρούσε - χωρίς υπερβολή - Θετό της πατέρα, και στην αγαπημένη σου Νίκη Δαμιανάκη, που βρέθηκαν στο πλευρό σου σε πολύ δύσκολες στιγμές.

Θα σε αγαπούμε πάντα και θα σε μνημονεύουμε, αδέρφι μου. Ας είσαι καλά εκεί που ηγαίνεις. Αιώνια σου η μνήμη.

ΓΙΩΡΓΟΣ Γ. ΜΑΥΡΟΕΙΔΗΣ

ΝΕΩΤΕΡΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΜΒΟΛΙΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΟΥ ΙΟΥ SARS-CoV-2

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

Η επιστήμη και η έρευνα έχουν δυο όψεις, την όψη της επιτυχίας που πραγματώνεται μέσα από την πολύχρονη καθημερινή προσήλωση στην προσέγγιση της αλήθειας, στην συνεχή μάχη με τους φυσικούς νόμους, και την όψη της επιστημονικής αδυναμίας να πετύχει το απόλυτα θετικό αποτέλεσμα. Πάντα θα χρειαζόμαστε περισσότερη γνώση. Ο συνεχής αυτός όμορφος και δύσκολος αγώνας αναδεικνύει σήμερα την διαχρονικά επίπονη αλλά και επίμονη ανθρώπινη προσπάθεια να δαμάσει και να κατανοήσει τους φυσικούς νόμους και τις βιολογικές οντότητες, όπως τους ιούς.

Φάρμακα κατά του SARS-CoV-2

Η προσπάθεια των επιστημόνων στα Πανεπιστήμια και στα Ερευνητικά Ιδρύματα, όσον αφορά στην ανάπτυξη νέων φαρμάκων κατά του ιού SARS-CoV-2, είναι συνεχής και επίπονη. Η ανάπτυξη νέων φαρμακευτικών ουσιών είναι δύσκολη και μακροχρόνια. Η προσπάθεια εντοπίζεται κυρίως στην χρήση παλαιότερων φαρμάκων ή σε νέες κλινικές μελέτες φαρμακευτικών ουσιών εναντίον του SARS-CoV-2. Αυτό γίνεται σε κλινικές δοκιμές που εξελίσσονται σε όλο τον κόσμο. Τα αποτελέσματα μέχρι στιγμής φαίνεται ότι δεν αποδίδουν σημαντικά οφέλη και η αποτελεσματική φαρμακευτική αγωγή που θα προκύψει και θα εγκριθεί από τους Εγκριτικούς μηχανισμούς σε Ευρώπη και ΗΠΑ, θα χρειασθεί ίσως μερικά χρόνια. Ένα φάρμακο το οποίο χρησιμοποιήθηκε αρκετά στις αρχές κυρίως της πανδημίας με το όνομα Ρεμδεσιβίρη της Εταιρείας Βιοτεχνολογίας Gilead Science σήμερα φαίνεται μετά και τις κλινικές μελέτες φάσης III και με βάση τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (ΠΟΥ), ότι πλέον έχει ταξινομηθεί ως φάρμακο που δεν πρέπει να χρησιμοποιείται ως ρουτίνα σε ασθενείς με COVID-19. Το ίδιο συμβαίνει και με άλλες φαρμακευτικές ουσίες που χρησιμοποιήθηκαν στην αρχή της πανδημίας. Η αμερικανική Υπηρεσία Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) έδωσε έγκριση για την κυκλοφορία στο φάρμακο bamlanivimab της φαρμακευτικής εταιρείας Eli Lilly, ένα μονοκλωνικό τεχνητό αντίσωμα το οποίο ενισχύει τις άμυνες του ανοσοποιητικού συστήματος κατά του κορωνοϊού. Το φάρμακο προορίζεται για ασθενείς με ήπια έως μέτρια συμπτώματα, οι οποίοι κινδυνεύουν να εμφανίσουν επιδείνωση, όπως είναι οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών και οι άνθρωποι άνω των 12 ετών με συννοσηρότητες λόγω χρόνιων παθήσεων. Είναι το πρώτο φάρμακο που εγκρίνεται για ασθενείς σε σχετικά πρώιμο στάδιο της Covid-19.

Το εμβόλιο εναντίον του ιού SARS-CoV-2

Τα νέα λοιπόν για το εμβόλιο και την χορήγησή του στον πληθυσμό φαίνονται να είναι καλά και θα γίνουν καλύτερα αν εμείς ως κοινωνία ως άτομα μάθουμε από την πανδημία να σεβόμαστε την φύση και το περιβάλλον, μάθουμε να ακούμε και να σεβόμαστε αυτούς που προσπαθούν στα επιστημονικά εργαστήρια, στα νοσοκομεία, στα ερευνητικά κέντρα, να κατανοήσουν τον άγνωστο φυσικό κόσμο, να κατακτήσουν την γνώση και να την μετατρέψουν σε ασπίδα προστασίας της υγείας μας.

Η κλινική φάση III έχει ολοκληρωθεί για τα περισσότερα εμβόλια που βρίσκονται υπό ανάπτυξη, έχουν κατατεθεί οι αιτήσεις για επείγουσα άδεια κυκλοφορίας από τους εγκριτικούς μηχανισμούς των ΗΠΑ (FDA) και της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EMA), και έχουν εγκριθεί και σε ΗΠΑ (εμβόλιο της Εταιρείας Moderna) και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Βρετανική ρυθμιστική αρχή, η MHRA (Medicines and Healthcare Products Regulatory Agency) ανακοίνωσε πως το εμβόλιο των Pfizer/BioNTech, το οποίο προσφέρει έως και 95% προστασία έναντι του κορωνοϊού, με βάση τα δεδομένα της κλινικής φάσης III, είναι ασφαλές και ο εμβολιασμός έχει ήδη αρχίσει και εξελίσσεται στο Ηνωμένο Βασίλειο από τον Δεκέμβριο του 2020, ενώ εξελίσσεται ο εμβολιασμός στις Ευρωπαϊκές χώρες και στις ΗΠΑ.

Ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Pfizer, Αλβέρτος Μπουρλά, δήλωσε ότι η εξουσιοδότηση από τη MHRA αποτελεί μια "ιστορική στιγμή".

Από ό,τι ανακοινώθηκε, είχαμε την "ενδιάμεση ανάλυση αποτελεσματικότητας" και φάνηκε ότι για τους ασθενείς με COVID-19 το εμβόλιο είναι αποτελεσματικό σε ποσοστό μεγαλύτερο του 90%. Κατά την γνώμη μου το ποσοστό αυτό της αποτελεσματικότητας θα μειωθεί όταν κυκλοφορήσει στον παγκόσμιο πληθυσμό και θα πλησιάσει τα ποσοστά αποτελεσματικότητας του εμβολίου της γρίπης. Οι δύο πρώτες κλινικές φάσεις μελετών δηλαδή οι κλινικές φάσεις I και II πραγματοποιούνται σε υγιείς εθελοντές ώστε να προσδιοριστούν, η δόση χορήγησης, η αποτελεσματικότητα, ο τρόπος χορήγησης, ο ρυθμός απορρόφησης του, ο μεταβολισμός του και άλλες φαρμακευτικές παράμετροι.

Τα δεδομένα λοιπόν είναι ότι είχαμε μεγάλο αριθμό εθελοντών σε όλες τις κλινικές φάσεις, πάνω από 45.000, πολλές περισσότερες χιλιάδες από τον αριθμό εθελοντών που απαιτείται σε συνήθεις κλινικές μελέτες της φάσης III. Επίσης έχουμε ως δεδομένο ότι η "ενδιάμεση ανάλυση αποτελεσματικότητας" είχε εξαιρετικά θετικά αποτελέσματα και οι εγκριτικοί μηχανισμοί που χορηγούν την άδεια για την κυκλοφορία του εμβολίου, έδωσαν το «πράσινο» φως για την χορήγησή τους στον πληθυσμό.

Οι Φαρμακευτικές Εταιρείες (Pfizer και Astra Zeneca), οι Εταιρείες Βιοτεχνολογίας (Moderna και BioNTech), αλλά και τα Πανεπιστήμια (π.χ. της Οξφόρδης) και Ερευνητικά Ινστιτούτα (Camaleya Center, Ρωσία), αλλά και πολλά άλλα στη

Κίνα και σε ολόκληρο τον κόσμο εργάζονται στην ανάπτυξη των νέων εμβολίων αλλά και για την παραγωγή για όσα έχουν ήδη εγκριθεί από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς (FDA, EMA, MHRA).

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η τεχνολογία των mRNA εμβολίων είναι και νέα αλλά όχι άγνωστη. Από το 2010 οι επιστήμονες εργάζονται με συνέπεια και αφοσίωση, όπως δείχνει το μεγάλο πλήθος των δημοσιευμένων σχετικών μελετών, πάνω στο τομέα αυτό και η επιστημονική κοινότητα έχει τεράστια αποθέματα γνώσης και εμπειρίας. Τα εμβόλια τα οποία αναπτύσσονται σήμερα περιλαμβάνουν δυο τεχνολογίες σχετικά με το είδος των φορέων του mRNA που θα το οδηγήσουν στα κύτταρα για να παράγουν αντισώματα εναντίον του ιού SARS-CoV-2. Η πρώτη σχετίζεται με την νανοτεχνολογία και η δεύτερη με την γνωστή χρήση μη παθογόνων ιών που χρησιμοποιούνται ως μεταφορείς του mRNA. Και οι δυο τεχνολογίες χρησιμοποιούνται από τις παραπάνω αναφερθείσες Βιομηχανίες και σίγουρα αποτελούν καινοτομίες στον χώρο των εμβολίων και την προστασίας της κοινωνίας.

Η ερώτηση που προκύπτει είναι: Πώς είναι δυνατόν ένα εμβόλιο που συνήθως χρειάζεται ίσως και δεκαετία για να ολοκληρωθεί η ανάπτυξη και η παραγωγή του, να το έχουμε σήμερα σε διάστημα μόλις μερικών μηνών.

Η απάντηση βρίσκεται σε όλα όσα ανέφερα παραπάνω αλλά πιο συγκεκριμένα στα παρακάτω:

Πρώτον, η κατηγορία των κορονοϊών έχει μελετηθεί πάρα πολύ στο παρελθόν. Ήδη ήταν γνωστοί από το 1960.

Δεύτερον, υπάρχει μια καταπληκτική εξέλιξη της μοριακής βιολογίας, της ψηφιακής τεχνολογίας, και της νανοτεχνολογίας, δηλαδή πολύ γρήγορα υπάρχουν τα μοριακά και τεχνολογικά εργαλεία με τα οποία μπορούμε να μελετήσουμε το γενετικό υλικό των ιών αλλά και να κατασκευάσουμε «ρομποτικά» συστήματα νανοτεχνολογίας για την μεταφορά του mRNA, στα κύτταρά μας.

Τρίτον, υπάρχει μια τεράστια εμπειρία στην παγκόσμια φαρμακοβιομηχανία στην ανάπτυξη των εμβολίων. Ειδικά με τα εμβόλια της γρίπης αποκτήθηκε μια τεράστια γνώση και εμπειρία αλλά και με τις συνεχείς προσπάθειες για την ανάπτυξη εμβολίου για τον ιό HIV (νόσος του AIDS).

Τέτατον, υπήρξε μία παγκόσμια πίεση για τη διαφύλαξη της παγκόσμιας υγείας. Χωρίς αυτήν καταστρέφονται τα πάντα.

Πέμπτον, μέσω του διαδικτύου και της επικοινωνίας υπάρχει μια πολύ εύκολη και γρήγορη ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των επιστημόνων και των Φαρμακευτικών Εταιρειών. Όλα τα παραπάνω δικαιολογούν γιατί η παραγωγή του εμβολίου προχώρησε τόσο γρήγορα.

Θα πρέπει να σημειώσω επίσης ότι τα εμβόλια των περισσότερων Φαρμακευτικών Εταιρειών και Εταιρειών Βιοτεχνολογίας που αναπτύσσονται σήμερα, χαρακτηρίζονται ως «έξυπνα» εμβόλια. Είναι εμβόλια τελευταίας τεχνολογίας που συνδυάζουν τη χρήση γενετικού υλικού (mRNA) και νανοτεχνολογίας. Τα υπό ανάπτυξη εμβόλια αλλά κυρίως αυτά που ήδη κυκλοφορούν και χορηγούνται μαζί στον πληθυσμό και γνωρίζουμε από τις δημοσιεύσεις τη σύστασή τους όσον αφορά στα υλικά παρασκευής τους είναι εξαιρετικά «έξυπνα» καθώς δημιουργούν μέσα στον ανθρώπινο οργανισμό τα λεγόμενα αντιγόνα – «σημαίες», οι οποίες αναγνωρίζονται από το ανθρώπινο ανοσοποιητικό σύστημα. Οι «σημαίες» αυτές που παράγει το εμβόλιο για να κινητοποιήσει το ανοσο-

Γράφει ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν. ΔΕΜΕΤΖΟΣ
Καθηγητής Εθνικού & Καποδιστριακού
Πανεπιστημίου Αθηνών

ποιητικό μας σύστημα, το «εκπαιδύει» μέσω της παραγωγής κατάλληλων αντισωμάτων ώστε όταν επιτεθεί ο πραγματικός ιός να τον αναγνωρίσει και να τον εξουδετερώσει αποτελεσματικά. Όλα τα παραπάνω εργαλεία αλλά και η βαθιά γνώση, υπήρχαν ήδη, και είναι η εξήγηση, γιατί το εμβόλιο αναπτύχθηκε τόσο σύντομα. Η ασφάλεια αλλά και η αποτελεσματικότητά του, έχουν ελεγχθεί και θα ελέγχονται συνεχώς και μετά την κυκλοφορία του μέσω του συστήματος της Φαρμακοεπαγρύπνησης (μετεγκριτική κλινική φάση IV) το οποίο καταγράφει ανεπιθύμητες ενέργειες όταν το εμβόλιο κυκλοφορήσει στον παγκόσμιο πληθυσμό. Η κυκλοφορία των εμβολίων στον πληθυσμό αποφασίζεται μόνο όταν οι ελεγκτικοί μηχανισμοί κυρίως της Ευρώπης αλλά και των ΗΠΑ αποφασίσουν ότι πληροί όλες τις απαραίτητες προδιαγραφές ασφάλειας και αποτελεσματικότητας, με στόχο πάντα την προστασία της ανθρώπινης υγείας.

Μεταλλάξεις του ιού

Η έννοια της μετάλλαξης του γενετικού υλικού των έμβιων όντων είναι φαινόμενο γνωστό και επαρκώς μελετημένο στην επιστημονική κοινότητα. Η μετάλλαξη στην περίπτωση του ιού αφορά στο γενετικό του υλικό δηλαδή στο RNA. Τι συμβαίνει λοιπόν με την μετάλλαξη του ιού; Οι μεταλλάξεις είναι αναμενόμενες και οδηγούν συνήθως σε μικρές μεταβολές οι οποίες δεν επηρεάζουν σημαντικά την συμπεριφορά των ιών. Αν όμως η μετάλλαξη είναι σημαντική και εκτεταμένη στο γενετικό του υλικό δηλαδή στο RNA, τότε μπορεί να έχουμε ένα νέο στέλεχος ιού με διαφορετικές ιδιότητες. Στην περίπτωση του SARS-CoV-2 φαίνεται προς το παρόν ότι οι μεταλλάξεις είναι μικρές και αντιμετωπίζονται από τα εμβόλια που άρχισαν να διατίθενται στον πληθυσμό. Επίσης η επιστήμη έχει τα εργαλεία να τροποποιήσει το εμβόλιο αν οι μεταλλάξεις είναι σημαντικές και επηρεάζουν την αποτελεσματικότητά του εμβολίου. Οπότε προς το παρόν, στην παρούσα συγκυρία, δεν χρειάζεται ανησυχία.

Ας είμαστε λοιπόν αισιόδοξοι για την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια του εμβολίου ακόμα και με τις υφιστάμενες μεταλλάξεις του ιού που ούτως ή άλλως υπάρχουν εδώ και μήνες και έχουν ανιχνευθεί από την επιστημονική κοινότητα.

Κλείνοντας, θεωρώ ότι η πανδημία όπως και κάθε μικρή ή μεγάλη ανατροπή στις καθημερινές μας συνήθειες, αποτελεί μία διπλή ευκαιρία.

Πρώτον να μετρήσουμε τις αντιστάσεις μας σε ένα κόσμο που αλλάζει προς μια ψηφιακή εποχή και να επιλέξουμε τα θετικά που έρχονται και να αντισταθούμε στα αρνητικά που οι νέες τεχνολογίες και ο ψηφιακός κόσμος θα μας προσφέρει.

Δεύτερον, να αντιληφθούμε ότι στον πλανήτη γη δεν είμαστε μόνοι. Έχουμε συγκάτοικους, μικροοργανισμούς, ιούς, ζώα και φυτά τα οποία θέλουν σεβασμό. Το περιβάλλον που καταστρέφουμε αναίτια, χωρίς να αντιλαμβανόμαστε τις επιπτώσεις ίσως γιατί πιστεύουμε ότι δεν μας αφορούν στο προσδόκιμο της ζωής μας, θα αντισταθεί, θα δημιουργήσει αμυντικούς μηχανισμούς και ίσως επιθετικότητα.

Εύχομαι σε όλους η νέα χρονιά 2021 να είναι μια χρονιά με υγεία, αγάπη και συντροφικότητα.

Καλή χρονιά σε όλους.

Επος του 1940-41 και πρωταγωνιστές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου

Γράφει ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΑΤΖΗΛΑΚΗΣ
Δρ Χημικός Μηχανικός - dhadjidakis@yahoo.com

Μεταπολεμικώς, η συμμετοχή της χώρας μας στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, και ιδίως οι νικηφόρες επιχειρήσεις των στρατευμάτων μας στο αλβανικό μέτωπο, μας φούσκωνε και μας φουσκώνει από υπερηφάνεια. Παινεύομαστε, και με το δίκιο μας, για το Έπος του 1940-41.

Κάποιοι ευρωπαϊκές χώρες (Φινλανδία, Ρουμανία, Ουγγαρία, Βουλγαρία) συμμαχισαν με τις δυνάμεις του Άξονα, ενώ άλλες αντιστάθηκαν στρατιωτικά στην, ενίοτε χωρίς καν την παράδοση τηλεσιγράφου, επίθεση των στρατευμάτων του. Η διαφοροποίηση έγκειται στο πόσο σθεναρά αντιστάθηκαν και με τι απώλειες σε ανθρώπινο και υλικό δυναμικό. Με χρονολογική σειρά, με βάση την ημερομηνία εκδήλωσης της επίθεσης των δυνάμεων του Άξονα, η Πολωνία αντιστάθηκε 27 ημέρες, η Νορβηγία 61, η Δανία μερικές ώρες, το Βέλγιο 17 ημέρες, η Ολλανδία 4, η Γαλλία 36, η χώρα μας 217 και η Γιουγκοσλαβία 8.

Μπορεί η χώρα μας να έγινε αποδέκτης όχι του χιπериτικού, αλλά του μουσολινικού τηλεσιγράφου, αλλά σε κάθε περίπτωση και ο Ιταλικός στρατός δεν ήταν αμελητέος. Σημαντική και μνημονεύσιμη η απόρριψη του τηλεσιγράφου στις 28 Οκτωβρίου 1940, αλλά αξιοθαύμαστη η συνέχεια μέχρις και τη Μάχη της Κρήτης και ιδίως, δεδομένων των συνθηκών, με τα διαδραματισθέντα στο αλβανικό μέτωπο.

Στα αλβανικά βουνά, πριν από ακριβώς 80 χρόνια, οι ελληνικές δυνάμεις, μετά από την απόκρουση των Ιταλικών επιθέσεων, πέρασαν στην αντεπίθεση, απώθησαν τις Ιταλικές δυνάμεις στο εσωτερικό του αλβανικού εδάφους και είχαν κατοχυρώσει αμυντικές θέσεις σε απόσταση από τα ελληνικά σύνορα έως 50 χιλιόμετρα στις αρχές του 1941 και έως 80 χιλιόμετρα στις αρχές Μαρτίου. Η επίθεση της Γερμανίας κατά της χώρας μας μετέβαλε τις ισορροπίες, οδήγησε στη συνθηκολόγηση Τσολάκογλου στις 20.04.1941 και στη Μάχη της Κρήτης, με το τέλος της οποίας στις 31.05 απέμεινε η Μεγάλη Βρετανία (με την προσθήκη, αργότερα, και της Σοβιετικής Ένωσης), ως το μόνο ελεύθερο ευρωπαϊκό κράτος, να μάχεται τις δυνάμεις του Άξονα στην Ευρώπη.

Οι πρόγονοί μας και εμείς παινεύομαστε για το Έπος του 1940-41, όμως τι πρέσβευαν οι «ξένοι» και μάλιστα όχι οι τυχαίοι, αλλά από τους μεγάλους πρωταγωνιστές του Πολέμου; Μια ιδέα μπορούμε να σχηματίσουμε εντυφώνοντας και στο Ανθολόγιο Πατριδογνωσίας του Μ. Παγουλάτου (Αθήνα, 1996):

• «Αδυνατώ να δώσω το δέον εύρος της ευγνωμοσύνης που αισθάνομαι για την ηρωική αντίσταση του Λαού και των ηγετών της Ελλάδος». (Σαρλ ντε Γκωλ)

• «Μέχρι τώρα λέγαμε ότι οι Έλληνες πολεμούσαν σαν ήρωες. Τώρα θα λέμε: Οι ήρωες πολεμούσαν σαν Έλληνες». και «Η λέξη ηρωισμός φοβάμαι ότι δεν αποδίδει το ελάχιστο εκείνων των πράξεων αυτοθυσίας των Ελλήνων, που

(Συνέχεια στη σελ. 7)

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΜΕ ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΒΑΣΙΛΗ ΚΑΙ ΕΛΙΖΑΣ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ

Το Σάββατο 3 Οκτωβρίου 2020 και ώρα 11.00 π.μ., όπως ήταν προγραμματισμένο, συγκεντρωθήκαμε 16 Φουρνιώτες και Φίλοι της Φουρνής για να επισκεφτούμε και να ξεναγηθούμε στο **Μουσείο του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή**, οδός Ερατοσθένους 13, στο Παγκράτι, ένα χρόνο και μία μέρα ακριβώς μετά την έναρξη λειτουργίας του. Λόγω της πανδημίας, η συμμετοχή στην εκδήλωση αυτή ήταν περιορισμένη, πολλοί απέφυγαν να μπουν σε εσωτερικό χώρο. Οι νέοι υγειονομικοί κανόνες επίσκεψης σε Μουσεία επέβαλαν δυο ανεξάρτητες παράλληλες ξεναγήσεις των 8 ατόμων η καθεμία, και φυσικά η μάσκα υποχρεωτική εντός του Μουσείου.

Η συλλογή του Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή είναι από τις σημαντικότερες ιδιωτικές συλλογές που δημιουργήθηκαν κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ού αιώνα. Πρωταρχικός σκοπός του νέου μουσείου που ανεγέρθηκε στην Αθήνα είναι να στεγάσει αυτή τη συλλογή και να την κάνει προσβάσιμη στο κοινό, σύμφωνα με την επιθυμία των Ιδρυτών.

Εξωτερική άποψη του Μουσείου

Όπως ισχύει για κάθε συλλογή, έτσι και με τη συγκεκριμένη, τα κριτήρια επιλογής των έργων που τη συγκροτούν υπήρξαν καθαρώς υποκειμενικά. Ο Βασίλης και η Ελίζα Γουλανδρή, αν και περιβάλλονταν ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του 1950 από διακεκριμένους ιστορικούς και επαγγελματίες της τέχνης, επέλεξαν τα συγκεκριμένα έργα με μοναδικό γνώμονα τις προσωπικές προτιμήσεις τους και τους δικούς τους αισθητικούς κώδικες. Σχεδόν επί πενήντα χρόνια έχτιζαν τη συλλογή τους με φροντίδα, υπομονή και πραγματική αφοσίωση, με απώτερη βλέψη, κάποια μέρα, να εκτεθεί στο μουσείο που είχαν κατά νου.

Εσωτερικό του Μουσείου - Έλληνες Ζωγράφοι

Το νέο μουσείο, που φέρει το όνομα των ιδρυτών, «**Ίδρυμα Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή**», στεγάζεται σε ένα ιδιόκτητο ακίνητο που προήλθε από την σύζευξη και αρμονική συνδιαλλαγή ενός διατηρητέου μεσοπολεμικού κτίσματος και μιας σύγχρονης προσθήκης.

Η ανέγερση του νέου μουσείου του **Ιδρύματος Βασίλη και Ελίζας Γουλανδρή** ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2012 και ολοκληρώθηκε τον Οκτώβριο του 2018, 25 χρόνια μετά τον θάνατο του Βασίλη και 19 χρόνια μετά τον θάνατο της Ελίζας Γουλανδρή, σηματοδοτώντας την αρχή ενός νέου κεφαλαίου για το Ίδρυμα, σκοπός του οποίου είναι, παράλληλα με το μουσείο της Άνδρου, να αναδείξει τη νέα αυτή εστία σε

Η Βιβλιοθήκη του Μουσείου

Η μία ομάδα Φουρνιωτών κατά την ξενάγηση

φορέα ανάπτυξης πρωτοποριακών πολιτιστικών δράσεων, αξιοποιώντας σύγχρονες μουσειακές εφαρμογές στον χώρο της νεότερης και σύγχρονης ελληνικής και διεθνούς τέχνης.

Τα εγκαίνια του Μουσείου έγιναν από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Προκόπη Παυλόπουλο την 1η Οκτωβρίου 2019 και το μουσείο άρχισε να λειτουργεί από την επομένη 2 Οκτωβρίου.

Το κτήριο έχει συνολική επιφάνεια **7.250 τ.μ.** και αποτελείται από **11 ορόφους**, πέντε εξ' αυτών κάτω από την επιφάνεια του εδάφους. Οι εκθεσιακοί χώροι καταλαμβάνουν

Η παρέα των Φουρνιωτών και Φίλων του Συλλόγου στην είσοδο του Μουσείου

συνολικά πέντε ορόφους, τέσσερις υπέργειους, επιφάνειας **1.124 τ.μ.**, όπου παρουσιάζονται τα έργα της **μόνιμης συλλογής**, και ένας υπόγειος, επιφάνειας **530 τ.μ.**, όπου θα φιλοξενούνται **περιοδικές εκθέσεις** Ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών, ενταγμένων στην εκθεσιακή πολιτική με την οποία το Ίδρυμα δραστηριοποιείται τα τελευταία σαράντα χρόνια στην Άνδρο.

Στο ισόγειο του κτηρίου λειτουργεί το **πωλητήριο** όπου διατίθενται οι εκδόσεις του Ιδρύματος και άλλων εκδοτικών οίκων καθώς και είδη δώρων, ενώ στον ημιώροφο στεγάζεται το **café-εστιατόριο** του μουσείου.

Στους υπόγειους ορόφους λειτουργεί **βιβλιοθήκη τέχνης**, 6.500 περίπου τίτλων, **παιδικό εργαστήριο**, όπου πραγματοποιούνται εκπαιδευτικά προγράμματα και καλλιτεχνικά εργαστήρια για παιδιά, καθώς και ένα σύγχρονο προδιαγραφών **αμφιθέατρο**, 187 θέσεων, όπου φιλοξενούνται πάσης φύσεως εκδηλώσεις, όπως διαλέξεις, συνέδρια, προβολές, παραστάσεις, συναυλίες και άλλα αφιερώματα καλλιτεχνικού και διεπιστημονικού χαρακτήρα.

Το μουσείο έχει τη δυνατότητα να στεγάσει το μεγαλύτερο μέρος της συλλογής σε συνθήκες που προκύπτουν από ειδική σκηνογραφική μελέτη, ώστε να εξασφαλίζεται, κατά το δυνατόν, η καλύτερη παρουσίαση και αναγνωσιμότητα των έργων. Γλυπτά και πίνακες συνδιαλέγονται σε μια προσπάθεια να τεθεί σε παράλληλη σχέση η διαδρομή των καλλιτεχνών. Επί της παρουσίας εκτίθενται 180 έργα και αντικείμενα τέχνης. Την κύρια θέση στη συλλογή κατέχει η μοντέρνα και η σύγχρονη τέχνη, ευρωπαϊκή κυρίως, με έργα που χρονολογούνται από την περίοδο 1880-1980. Εκτός από τα εμβληματικά έργα της συλλογής που παρουσιάζονται στο σύνολό τους και θα εκτίθενται μόνιμα, άλλα, επίσης σημαντικά έργα, θα εκτίθενται εκ περιτροπής προκειμένου όλη η συλλογή να τεθεί σε κοινή θέαση.

Στον 1ο και 2ο όροφο του κτηρίου, οι επισκέπτες έχουν την ευκαιρία να ανακαλύψουν έργα των **Πολ Σεζάν, Βίνσεντ Βαν Γκογκ, Πολ Γκογκέν, Κλοντ Μονέ, Εντγκάρ Ντεγκά, Πάμπλο Πικάσο, Ανρί Τουλούζ-Λотреκ, Πιερ Μπωνάρ, Ζορζ Μπρακ, Χουάν Μιρό, Βασίλι Καντίνσκι, Πάουλο Κλέε, Τζάκσον Πόλοκ, Φράνσις Μπέικον, Αλμπέρτο Τζακομέτι, Μαρκ Σαγκάλ, Σεζάρ, Μπεν Νίκολσον, Τζόρτζιο ντε Κίρικο** και άλλων.

Ειδικότερα ο πρώτος όροφος είναι αφιερωμένος στην τέχνη από το 1870 έως το 1945, την περίοδο που γεννήθηκε και αναπτύχθηκε ο Μοντερνισμός στην Ευρώπη. Εξαίρεση αποτελεί ο Δομήνικος Θεοτοκόπουλος (El Greco) (δεκαετία

Γράφει η

PENA KANITAKH - ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

του 1580), ως πρόδρομος της μοντέρνας τέχνης, συνδιαλέγεται με χαρακτηριστικά έργα ζωγραφικής του Μοντερνισμού.

Ο δεύτερος όροφος φιλοξενεί έργα της μεταπολεμικής κυρίως περιόδου. Μια ξεχωριστή αίθουσα είναι αφιερωμένη σε έργα σε χαρτί. Στον δεύτερο όροφο υπάρχει ένας ακόμα χώρος, στον οποίο πραγματοποιούνται προβολές σύντομων ντοκυμαντέρ σχετικά με τα έργα της συλλογής.

Την περιδιάβαση συμπληρώνουν δύο αίθουσες αφιερωμένες σε Έλληνες καλλιτέχνες, μοντέρνους και σύγχρονους, στον 3ο και 4ο όροφο. Από τις απαρχές της συγκρότησης της συλλογής τους, ο Βασίλης και η Ελίζα Γουλανδρή επιθυμούσαν διακαώς να δώσουν μία ξεχωριστή θέση σε συμπατριώτες τους όπως ο **Γιώργος Μπουζιάνης, ο Γιάννης Τσαρούχης, ο Νίκος Χατζηκυριάκος-Γκίκας, ο Γιάννης Μόραλης, ο Μιχάλης Τόμπρος, ο Παναγιώτης Τέτσης**.

Ειδικότερα ο τρίτος όροφος διαιρείται σε δυο χώρους. Στον πρώτο χώρο στεγάζονται έργα της νεώτερης ελληνικής τέχνης (Παρθένης, Τσαρούχης, Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Μόραλης, Τέτσης) και στον δεύτερο χώρο στεγάζονται έργα μεγάλης κλίμακας δημιουργών της σύγχρονης τέχνης (Ed Ruscha, Anselm Kiefer και Takis).

Ο τέταρτος όροφος είναι αφιερωμένος στη σύγχρονη ελληνική τέχνη. Έργα των τελευταίων δεκαετιών συνθέτουν μια εικόνα της πρόσφατης εικαστικής σκηνής στην Ελλάδα.

Το Ίδρυμα Βασίλη & Ελίζας Γουλανδρή σεβάστηκε επίσης την επιθυμία των ιδρυτών για μια αίθουσα στον 1ο όροφο αφιερωμένη στη σημαντική συλλογή τους από **γαλλικά έπιπλα και αντικείμενα τέχνης**, χρονολογούμενα από το 18ο αιώνα, καθώς και **κινεζικά αντικείμενα τέχνης** 15ου-18ου αιώνα από νεφρίτη ή πορσελάνη.

Μπαίνοντας στην είσοδο στο ισόγειο του Μουσείου δεσπόζει στο βάθος ένας μεγάλος εντυπωσιακός πίνακας, που απεικονίζει την Ελίζα Γουλανδρή διά χειρός Μαρκ Σαγκάλ, του 1969. Δεν αδίκησε καθόλου την ομορφιά της Αθηναίας ο Γάλλος καλλιτέχνης. Ανάμεσα σε μια πανδασία χρωμάτων, με τα μεγάλα καστανά της μάτια και την κομψή κορμοστασιά, η σικατή και διορατική καλλονή που βρισκόταν δίπλα στο

Το Αμφιθέατρο του Μουσείου

γόνο της τρανής εφοπλιστικής οικογένειας αποτυπώνεται γεμάτη υπερηφάνεια. Ο Βασίλης Γουλανδρής αποτυπώνεται σε μια μικρή γωνία του έργου σχεδόν αόρατος να θαυμάζει από ψηλά την σύζυγό του.

Η πολύ καλά καταρτισμένη ξεναγός μας ξενάγησε σε στοχευμένα έργα στους τέσσερις υπέργειους ορόφους και απάντησε με προθυμία σε όλες μας τις ερωτήσεις. Στη συνέχεια είχαμε χρόνο στη διάθεσή μας για να θαυμάσουμε επιπλέον έργα στους τέσσερις ορόφους, να επισκεφτούμε την θαυμάσια συλλογή από έπιπλα, αντικείμενα τέχνης, κουρτίνες κλπ στον πρώτο όροφο, και να περάσουμε και από το καλόγουστο πωλητήριο του ισόγειου για να αγοράσουμε κάποιο ενθύμιο από την επίσκεψή μας.

Εδώ να σημειώσω ότι εντυπωσιαστήκαμε και από την ποιότητα του κτηρίου καθώς και από τον εξαιρετικό τρόπο έκθεσης των πινάκων και γενικότερα των εκθεμάτων. Η σειρά έκθεσης συνδεδεμένη με τους καλλιτέχνες και τις σχέσεις μεταξύ τους καθώς και ο μελετημένος φωτισμός ανεδείκνυαν ακόμα περισσότερο τα σπουδαία εκθέματα.

Αυτή τη φορά, λόγω των υγειονομικών περιορισμών στην εστίαση, μέγιστος αριθμός 6 ατόμων ανά τραπέζι, δεν ακολούθησε συνεστίαση.

Αυτή ήταν και η τελευταία εκδήλωση του έτους 2020. Ας ελπίσουμε πως με την ανακάλυψη του εμβολίου κατά του κορονοϊού, και τον εμβολιασμό μεγάλου μέρους του πληθυσμού, θα ξαναπάρομε τη ζωή μας στα χέρια μας, θα ξανασμίξουμε μεταξύ μας και ο Σύλλογός μας θα επιστρέψει στις δραστηριότητες του.

ΟΙ ΠΑΝΔΗΜΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΕΩΣ ΣΗΜΕΡΑ

Η λέξη που βασανίζει τα αυτιά μας τον τελευταίο καιρό, είναι η λέξη πανδημία. Τι είναι όμως πανδημία, και τελικά είναι κάτι καινούριο ή όχι; Πανδημία αναφέρεται ως η επιδημία που εξαπλώνεται πολύ γρήγορα και προσβάλλει ολόκληρο τον πληθυσμό συγκεκριμένης περιοχής (χώρας, ηπείρου, ολόκληρου του κόσμου).

Η πανδημία δεν είναι κάτι νέο. Η στροφή του ανθρώπου προς την αγροτική ζωή πριν από περίπου 10.000 χρόνια δημιούργησε κοινότητες που ήταν επιρρεπείς στις επιδημίες. Η ελονοσία, η φυματίωση, η λέπρα, η γρίπη, η ευλογιά και άλλες μολυσματικές ασθένειες εμφανίστηκαν για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Όσο εκπολιζόταν ο άνθρωπος, οικοδομώντας πόλεις, ανοίγοντας εμπορικούς δρόμους και διεξάγοντας πολέμους, τόσο πιο πιθανές ήταν οι πανδημίες.

Παρακάτω παρουσιάζουμε κάποιες από τις σημαντικές πανδημίες που εξολόθρευσαν μεγάλο αριθμό ανθρώπων και άλλαξαν τον ρου της ιστορίας.

1. 430-426 π.Χ. – Ο Λοιμός της Αθήνας

Η παλιότερη καταγεγραμμένη πανδημία συνέβη κατά τον δεύτερο χρόνο του Πελοποννησιακού Πολέμου. Προήλθε, κατά τον Θουκυδίδη, από την Αιθιοπία, εξαπλώθηκε στη Λιβύη και την Αίγυπτο και κατέφτασε στον Πειραιά, όπου πέρασε από τα Μακρά Τείχη μέσα στην πολιορκούμενη από τους Σπαρτιάτες Αθήνα.

Ο Λοιμός των Αθηνών χτύπησε σε τρία κύματα (το 430, το 429 και το 427-426 π.Χ.) και εξαφανίστηκε ακόμα και τα 2/3 του πληθυσμού της πόλης (μεταξύ αυτών ο Περικλής και η οικογένειά του). Τα συμπτώματα περιλάμβαναν πυρετό, δίψα, αιμόπτυση και δερματικές αλλοιώσεις. Η ασθένεια, που ήταν μάλλον τυφοειδής πυρετός, εξασθένησε σημαντικά τους Αθηναίους και ήταν ένας σημαντικός παράγοντας για την ήττα τους από τους Σπαρτιάτες.

2. 165-180 μ.Χ. – Ο Λοιμός των Αντωνινών

Ο Λοιμός των Αντωνινών ήταν πιθανώς μια πρώιμη εμφάνιση της ευλογιάς, που ξεκίνησε από τους Ούννους. Οι Ούννοι μόλυναν τους Γερμανούς, οι οποίοι με τη σειρά τους μόλυναν τους Ρωμαίους στρατιώτες που βρίσκονταν στις περιοχές τους. Επιστρέφοντας οι στρατιώτες στις πατρίδες τους συνέβαλαν καθοριστικά στην εξάπλωση της ασθένειας.

Τα συμπτώματα περιλάμβαναν πυρετό, πονόλαμο, διάρροια και πυώδεις πληγές. Η πανδημία αυτή που συνεχίστηκε έως το 180 μ.Χ., έφτασε να προκαλεί ακόμα και 2.000 θανάτους τη μέρα στη Ρώμη και μπορεί να σκότωσε ακόμα και 5 εκατ. ανθρώπους στα εδάφη της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Από τα επιφανή θύματα της πανδημίας ήταν και δυο Ρωμαίοι αυτοκράτορες, ο Λούκιος Βέρος και ο πιο γνωστός από το φιλοσοφικό του έργο Μάρκος Αυρήλιος.

Η πανδημία πήρε το όνομά της από δυναστεία των Αντωνινών που κυβερνούσε τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Είναι γνωστή και ως ο Λοιμός του Γαλινού, από το όνομα του Έλληνα γιατρού που πρώτος την περιέγραψε.

3. 250-262 μ.Χ. – Ο Λοιμός του Κυπριανού

Πήρε το όνομά της από τον πρωτοχριστιανό επίσκοπο Καρχηδόνας, Κυπριανό. Η έναρξή της τοποθετείται στην Αιθιοπία, από όπου εξαπλώθηκε σε όλη τη βόρεια Αφρική, περνώντας κατόπιν στη Ρώμη, πίσω στην Αίγυπτο και παντού μετά στα εδάφη της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας. Για άλλη μια φορά η πανδημία γονάτισε τη Ρώμη, σκοτώνοντας ακόμα και 5.000 πολίτες τη μέρα.

Η εκτεταμένη έλλειψη στρατιωτικού προσωπικού εξασθένησε τόσο την Ρωμαϊκή αυτοκρατορία που προκάλεσε μισό σχεδόν αιώνα πολιτικής αναταραχής, εμφύλιων συγκρούσεων, εξεγέρσεων και επιδρομών που απείλησαν την ύπαρξή της.

4. 541-549 μ.Χ. – Η Πανώλη του Ιουστινιανού

Εμφανίστηκε στην Αίγυπτο και βρήκε τον δρόμο της ως την καρδιά της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας. Ήταν πιθανότατα η πρώτη καταγεγραμμένη επιδημία βουβωνικής πανώλης, η οποία χαρακτηρίζεται από μεγέθυνση του λεμφικού αδένα, μεταφέρεται από του αρουραίου και εξαπλώνεται με τους ψύλλους.

Η πανδημία εξαπλώθηκε μέσω της Παλαιστίνης και της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας σε όλη τη λεκάνη της Μεσογείου και έπληξε δύο κραταιές αυτοκρατορίες, τόσο την Ανατολική Ρωμαϊκή όσο και αυτή των Σασσανιδών στην Περσία. Αλύπητα χτυπήθηκε και η Κωνσταντινούπολη, με 5.000 θανάτους τη μέρα. Η πόλη ερήμωσε, χάνοντας τον μισό σχεδόν πληθυσμό της.

Η Πανώλη του Ιουστινιανού ήταν η πρώτη μεγάλη κλίμακα καταστροφική πανδημία. Κάπου 25 εκατ. άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, ματαιώνοντας τα μεγαλόπνοα σχέδια του Ιουστινιανού να ανακτήσει τα χαμένα δυτικά εδάφη της Ρώμης. Τα επόμενα κύματα της πανούκλας στους δύο αιώνες που θα ακολουθούσαν θα έστελναν τους νεκρούς στα 50 εκατομμύρια, το 26% του παγκόσμιου πληθυσμού. Ακόμα και ο Ιουστινιανός χτυπήθηκε από την πανούκλα, ωστόσο επιβίωσε.

5. 11ος αιώνας- Λέπρα

Η λέπρα παρόλο που ήταν γνωστή από αρχαιότατων χρόνων, εξαλείφθηκε σε πανδημία στην Ευρώπη κατά τον Μεσαίωνα, με αποτέλεσμα την κατασκευή πολλών ειδικών εγκαταστάσεων

(λεπροκομείων) για να απομονώσουν τον τεράστιο αριθμό των πασχόντων.

Μία αργά αναπτυσσόμενη βακτηριακή ασθένεια, που προκαλεί πληγές και παραμορφώσεις, η λέπρα θεωρήθηκε ως τιμωρία από τον Θεό. Αυτή η δοξασία οδήγησε σε ηθικές κρίσεις και εξοστρακισμό των θυμάτων. Μάλιστα σε ορισμένες χώρες τον 12ο αιώνα υιοθετήθηκαν κανόνες που προέβλεπαν ακόμα και τη θανάτωση των λεπρών. Γνωστή ως ασθένεια του Χάνσεν στις μέρες μας, εξακολουθεί να προσβάλλει δεκάδες χιλιάδες ανθρώπους ετησίως, αλλά είναι ιάσιμη.

6. 1348-1353 – Μαύρος Θάνατος

Ανάμεσα στο 1348 και το 1353 ξέσπασε μια από τις πλέον καταστροφικές πανδημίες στην παγκόσμια ιστορία. Πρόκειται για την πανώλη που πήρε τον τίτλο «Μαύρος Θάνατος», από την οποία έχασαν τις ζωές τους περίπου 25 εκατομμύρια άνθρωποι μόνο στην Ευρώπη. Μαζί με την Ασία, εκτιμάται ότι οι νεκροί ανήλθαν τελικά ανάμεσα σε 100 και 200 εκατομμύρια.

Οι πρώτες εστιές του ήταν πιθανότατα στην Ασία και η πανούκλα μετακινήθηκε προς τα δυτικά με τα καραβάνια και τις εμπορικές αποστολές. Εισήλθε μέσω της Σικελίας όταν έφτασαν φορείς της ασθένειας στο λιμάνι της Μεσσήνης, και γρήγορα εξαπλώθηκε σε όλη την Ευρώπη. Η Αγγλία και η Γαλλία επλήγησαν τόσο πολύ που κήρυξαν εκκευρία στον μεταξύ τους πόλεμο. Το βρετανικό φεουδαρχικό σύστημα κατέρρευσε όταν η ασθένεια άλλαξε τις οικονομικές συνθήκες και τα δημογραφικά δεδομένα. Βορειότερα οι Βίκινγκς έχασαν τη στρατιωτική τους ισχύ και οι εξερευνητές τους στη Βόρεια Αμερική σταμάτησαν.

Ήταν η πρώτη φορά που λειτουργήσε το μέτρο της καραντίνας. Παρά το γεγονός ότι δεν γνώριζαν την αιτία της μόλυνσης, παρατήρησαν ότι η εγγύτητα είχε να κάνει πολύ με τη μετάδοση της νόσου.

Οι Ενετοί θεσμοθέτησαν πρώτοι την καραντίνα των ναυτικών, παρέμεναν υποχρεωτικά για 30 μέρες (trentino) πάνω στο πλοίο πριν πατήσουν λιμάνι. Αργότερα η απομόνωση έφτασε στις 40 μέρες (quarantino), δίνοντάς μας μια από τις λέξεις που μας απασχολούν πολύ σήμερα. Σύμφωνα με αναλύτες, ο πληθυσμός της Ευρώπης χρειάστηκε περίπου 200 χρόνια για να επανέλθει σε επίπεδα προ της μαύρης πανώλης.

7. 1492 – Η Κολομβιανή Ανταλλαγή

«Ανταλλαγή του Κολόμβου», δεν ήταν παρά η ευλογία που έφεραν οι Ευρωπαίοι στον Νέο Κόσμο. Η Ευρώπη και η Ασία είχαν γνωρίσει πολλές φορές την καταστροφική της δράση (σκότωνε το 30% των κρουσμάτων), στη νέα ήπειρο ήταν ωστόσο άγνωστη.

Μετά την άφιξη των Ισπανών στην Καραϊβική, οι ασθένειες όπως η ευλογιά, η μαρά και η βουβωνική πανώλη μεταδόθηκαν από τους Ευρωπαίους στους ιθαγενείς πληθυσμούς. Στους παρθένους επιδημιολογικά πληθυσμούς της Αμερικής, οι λοιμώδεις αυτές νόσοι μεταστράφηκαν σε πανδημίες. Ακόμα και το 90% του γηγενούς πληθυσμού υπολογίζεται ότι εξολοθρεύθηκε από τις αρρώστιες που έφεραν οι ευρωπαϊκοί άποικοι.

Όταν ο Κολόμβος έφτασε στις αμερικανικές ακτές, το 1492, συνάντησε την τοπική φυλή των Taíno, που αριθμούσε 60.000 μέλη. Μέχρι το 1548 δεν είχαν μείνει παρά 500 άνθρωποι. Αυτό επανηλπίστηκε σε ολόκληρη την Αμερική. Το 1520 η αυτοκρατορία των Αζτέκων καταστράφηκε από την ευλογία που μετέφεραν οι Αφρικανοί σκλάβοι. Το ίδιο συνέβη και με τους Ίνκας το 1532.

Έχει υπολογιστεί πως ο αντίκτυπος της πανδημίας ευλογιάς - «κόκκινη πανούκλα» όπως ονομάστηκε χαρακτηριστικά - στους αυτόχθονες του Νέου Κόσμου ήταν μεγαλύτερος ακόμα από τον Μαύρο Θάνατο στην Ευρώπη.

Το 80-95% του γηγενούς πληθυσμού της Αμερικής εξαφανίστηκε από τις ευρωπαϊκές επιδημίες μέσα στα πρώτα 100-150 χρόνια από την άφιξη του λευκού αποικιοκράτη. Αιώνες αργότερα, η ευλογία θα γινόταν η πρώτη ιογενής πανδημία που θα τελειωνε με ένα εμβόλιο.

8. 1665-1666 – Η Μεγάλη Πανώλη του Λονδίνου

Το Λονδίνο δεν πήρε ανάσα από τον Μαύρο Θάνατο και μετά. Η πανούκλα επανεμφανίστηκε στην πόλη ανά δεκαετία με εξαιρετική συνέπεια. Πάνω από 40 ξεσπάσματά της καταγράφονται στα 300 αυτά χρόνια και καθένα εξαφάνιζε ακόμα και το 20% της πόλης.

Γι' αυτό ίσως οι Βρετανοί έγιναν οι πρώτοι που σκέφτηκαν να χωρίσουν τους υγιείς από τους αρρώστους. Και πάλι όμως το 1665, 100.000 Λονδρέζοι έχασαν τη ζωή τους σε μια περίοδο 7 μηνών. Το 1/5 του πληθυσμού της πρωτεύουσας.

Τα δημόσια θεάματα απαγορεύτηκαν και τα κρούσματα κλεινόταν βιαίως στα σπίτια τους. Κόκκινοι σταυροί ζωγραφίζονταν στις πόρτες τους και εκατοντάδες χιλιάδες σκυλιά και γατιά σφαγιαστάθηκαν υπό τον φόβο ότι εξαπλώνουν την ασθένεια.

Το μεγαλύτερο ξέσπασμα έλαβε χώρα το φθινόπωρο του 1666 και συνέπεσε με τη Μεγάλη Πυρκαγιά του Λονδίνου, που έκαψε πάνω από 13.000 σπίτια.

Το 1720 μια αντίστοιχη πανδημία θα χτυπούσε τη Μασσαλία της Γαλλίας. Ένα πλοίο έδεσε στο

Γράφει η

ΓΕΩΡΓΙΑ ΕΜΜ. ΚΑΝΙΤΑΚΗ

λιμάνι, που ερχόταν από την Ανατολική Μεσόγειο, εξαπλώνοντας τη βουβωνική πανώλη. Διάρκεσε ως το 1723 και σκότωσε 100.000 κόσμο, 50.000 στη Μασσαλία (το 30% του πληθυσμού της) και άλλους τόσους στα περίχωρα.

9. 1770-1772 – Η Ρωσική Πανούκλα

Σε μια Μόσχα που χτυπήθηκε αλύπητα από την πανούκλα, ο τρόμος της καραντίνας και τα μέσα που υιοθετήθηκαν έκαναν τον λαό να εξεγερθεί με πρωτόγνωρα βίαιο τρόπο. Οι ταραχές οδήγησαν στον φόνο του αρχιεπισκόπου Αμβρόσιου, ο οποίος καλούσε τους πιστούς να μην έρχονται στις λειτουργίες.

Μέσα σε δύο χρόνια, η τελευταία μεγάλη επιδημία πανούκλας στην κεντρική Ρωσία θα στοίχιζε τη ζωή σε 100.000 ανθρώπους μόνο στη Μόσχα, σχεδόν το 1/4 του πληθυσμού της, σκοτώνοντας και άλλους τόσους στα περίχωρα της. Η πανούκλα κατέφτασε από τους στρατιώτες που γυρνούσαν από το μέτωπο του Ρωσο-Τουρκικού Πολέμου του 1768-1774.

10. 1817 – Πρώτη πανδημία χολέρας

Ήταν η πρώτη από τις επτά πανδημίες χολέρας για τα επόμενα 150 χρόνια, σκοτώνοντας 1 εκατ. ανθρώπους. Μεταφερόταν από το νερό και τα τρόφιμα που είχαν μολυνθεί από περπτώματα. Το βακτήριο μεταφέρθηκε σε Βρετανούς στρατιώτες που το έφεραν στην Ινδία. Η εμβέλεια της βρετανικής αυτοκρατορίας και του ναυτικού της προκάλεσε την εξάπλωση της χολέρας στην Ισπανία, την Αφρική, την Ινδονησία, την Κίνα, την Ιαπωνία, την Ιταλία, τη Γερμανία και την Αμερική, όπου σκότωσε άλλους 150.000 ανθρώπους. Ως ασιατική χολέρα έμεινε επίσης στα χρονικά, καθώς έπληξε όλες σχεδόν τις χώρες της ηπείρου. Η πανδημία σταμάτησε τον χειμώνα του 1823-1824, με μερίδα ερευνητών να θεωρούν πως ήταν ο πολύ βαρύς χειμώνας αυτός που σκότωσε το βακτήριο. Παρόλο που δημιουργήθηκε εμβόλιο το 1885, οι πανδημίες χολέρας συνεχίστηκαν.

11. 1855 – Η Τρίτη Πανδημία Πανούκλας

Η βουβωνική πανώλη ξεκίνησε από την Κίνα αυτή τη φορά, πριν μετακομίσει στην Ινδία και το Χονγκ Κονγκ. Άφησε πίσω της 15 εκατ. θύματα, με τα 10 μάλιστα από αυτά να αφορούν στην Ινδία.

Στην Κίνα έφερε επανάσταση και εμφύλιο πόλεμο ενώ στην Ινδία οδήγησε σε ακόμα πιο καταπιεστικά μέτρα από τους Βρετανούς, προκαλώντας κι εκεί εξεγέρσεις.

Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, η πανδημία θεωρήθηκε ενεργή έως το 1960, όταν τα κρούσματα έπεσαν κάτω από τα 200.

12. 1889-1890 – Η Ρωσική Γρίπη

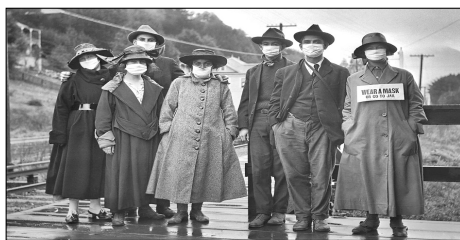
Η πρώτη πραγματική πανδημία γρίπης που έχει καταγραφεί ξεκίνησε από τις στέπες της Σιβηρίας και του Καζακστάν, απ' όπου ταξίδεψε στη Μόσχα και την Αγία Πετρούπολη και βρήκε τον δρόμο της ως τη Σκανδιναβική Χερσόνησο και την Πολωνία, πριν μετακινηθεί νότια και πλήξει όλη την Ευρώπη.

Μέχρι τον επόμενο χρόνο, η Ρωσική Γρίπη θα χτυπούσε τους πληθυσμούς της Βόρειας Αμερικής και της Αφρικής. Ως τα τέλη του 1890, 1 εκατ. άνθρωποι θα ήταν νεκροί, όταν ο παγκόσμιος πληθυσμός μόλις που άγγιζε το 1,5 δισ.

Η τελευταία μεγάλη πανδημία του 19ου αιώνα, γνωστή βιβλιογραφικά και ως Ασιατική Γρίπη, ήταν και η πρώτη πανδημία που όσοι θεώρησαν πως ήταν πολύ μακριά για να τους αγγίξει (όπως οι ΗΠΑ) το πλήρωσαν και πιο ακριβά...

13. 1918-1920 – Η Ισπανική Γρίπη

Η Ισπανική Γρίπη ήταν μια πανδημία που ξεκίνησε το 1918, κατά την οποία προσβλήθηκαν από τον ιό 500 εκατ. άνθρωποι, ενώ έχασαν τη ζωή τους πάνω από 50 εκατ. άνθρωποι σε όλο τον κόσμο. Προκλήθηκε από μετάλλαξη του ιού H1N1 και είχε τα συμπτώματα μιας κοινής γρίπης. Σημαντικό χαρακτηριστικό ήταν ότι μολύνε κυρίως νεαρά άτομα. Πολλοί ασθενείς πέθαιναν μέσα σε ένα 24ωρο από λοιμώξη του αναπνευστικού. Οι Αρχές δημόσιας υγείας δεν είχαν κανένα πρωτόκολλο τότε για να αντιδράσουν σε πανδημίες και γι' αυτόν τον λόγο οι απώλειες ζώων ήταν τεράστιες.

Άνδρες και γυναίκες με λευκές μάσκες κατά τη διάρκεια της πανδημίας στην Καλιφόρνια το 1918

Φαίνεται ότι προήλθε από την Κίνα και μεταδόθηκε από Κινέζους εργάτες που μεταφέρονταν σιδηροδρομικά μέσω του Καναδά προς την Ευρώπη. Στη Βόρεια Αμερική, η γρίπη εμφανίστηκε για πρώτη φορά στις αρχές του 1918 και στην Ευρώπη την άνοιξη της ίδιας χρονιάς. Το ξέσπασμα του ιού ήρθε κατά τη «δύση» του Α' Παγκο-

σμίου Πολέμου. Λόγω του πολέμου, η είδηση μιας πανδημίας θα έρχιζε το ηθικό του στρατεύματος στις εμπόλεμες χώρες κι έτσι απαγορεύσαν στον Τύπο να κάνει λόγο για τη γρίπη, εκτός κι αν αφορούσε την ουδέτερη στον Μεγάλο Πόλεμο, Ιαπωνία. Μέσα στη λογοκρισία του πολέμου μόνο τα κρούσματα στην Ιαπωνία περνούσαν στις καθημερινές εφημερίδες και σε αυτό οφείλει την ονομασία της «Ισπανική Γρίπη».

14. 1957-1958 – Η Ασιατική Γρίπη

Η Ασιατική Γρίπη ξεκίνησε από το Χονγκ Κονγκ και γρήγορα εξαπλώθηκε σε ολόκληρη την Κίνα και έπειτα στις Ηνωμένες Πολιτείες. Στην Ευρώπη η Μεγάλη Βρετανία ήταν αυτή που επλήγη περισσότερο με 14.000 νεκρούς μέσα σε έξι μήνες. Ένα δεύτερο κύμα της ακολούθησε στις αρχές του 1958, προκαλώντας συνολικά περίπου 1, 1 εκατομμύρια θανάτους παγκοσμίως, με 116.000 νεκρούς μόνο στις ΗΠΑ. Η πανδημία περιορίστηκε χάρη στην ανάπτυξη αποτελεσματικού εμβολίου.

15. 1968 – Η γρίπη του Χονγκ Κονγκ

Δέκα χρόνια μετά, το 1968 ξέσπασε η αποκαλούμενη «γρίπη του Χονγκ Κονγκ» που σκότωσε το 15% του πληθυσμού της πόλης. Πολύ γρήγορα εξαπλώθηκε στην Ευρώπη και την Αμερική και μέχρι το τέλος της σκότωσε 1 εκατομμύριο ανθρώπους...

Προκλήθηκε από το στέλεχος H3N2 του ιού της γρίπης Α, ένα γενετικό παράγωγο του τύπου H2N2 που είχε προκαλέσει την «ασιατική γρίπη» δέκα χρόνια πριν. Ο πόλεμος στο Βιετνάμ είχε άμεσο αντίκτυπο στην εξάπλωση του ιού, αφού εκατοντάδες Αμερικανοί στρατιώτες που επέστρεψαν από την ασιατική χώρα τον μετέφεραν στις ΗΠΑ. Μέχρι τον Δεκέμβριο του 1968 είχαν σημειωθεί κρούσματα γρίπης σε όλες τις Πολιτείες της Αμερικής. Και όχι μόνο. Το 1968 έκλεισε με κρούσματα στην Αγγλία, την Ιαπωνία, τη Δυτική Ευρώπη και σε χώρες της κεντρικής Αφρικής. Και αυτή η πανδημία έληξε μετά τη δημιουργία εμβολίου το 1969.

16. 1981 – HIV/AIDS

Η πρώτη ταυτοποίηση έγινε το 1981, όμως η νόσος εξακολουθεί και σήμερα να προκαλεί απώλειες ζώων. Από το 1981, 75 εκατ. άνθρωποι ήταν φορείς του HIV και περίπου 32 εκατ. έχασαν τη ζωή τους. Το AIDS καταστρέφει το ανοσοποιητικό σύστημα ενός ατόμου, με αποτέλεσμα τον θάνατό του από ασθένειες που το σώμα συνήθως καταπολεμά μόνο του. Όσοι έχουν μολυνθεί από τον ιό HIV αντιμετωπίζουν πυρετό, πονοκέφαλο και διογκωμένους λεμφαδένες. Πρόκειται για ένα σεξουαλικώς διαδιδόμενο νόσημα, για το οποίο δεν υπάρχει θεραπεία. Σήμερα έχουν αναπτύξει όμως αγωγές που επιβραδύνουν την πρόοδο της νόσου.

17. 2009-2010. Η Πανδημία Γρίπης H1N1 (Γρίπη των χοίρων)

Γρίπη των Χοίρων ονομάστηκε αρχικά, καθώς εμφανίστηκε στα γουρούνια. Μετάλλαξη της ωστόσο το 2009 πέρασε στον άνθρωπο.

Ήταν ένα νέο στέλεχος της H1N1, με προέλευση από το Μεξικό, που εμφανίστηκε εκείνη την άνοιξη και εξαπλώθηκε στον υπόλοιπο κόσμο. Μέσα σε έναν χρόνο, η νέα γρίπη έπληξε ακόμα και 1,4 δισ. ανθρώπους στα μήκη και τα πλάτη της οικουμένης με εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς, ηλικίας μάλιστα κατά πλειοψηφία κάτω των 65 ετών.

18. 2014-2016. Ο Έμπολα της Δυτικής Αφρικής

Ο αιμορραγικός πυρετός Έμπολα είναι μια σπάνια, σοβαρή, συχνά θανατηφόρος ιογενής λοίμωξη. Εμφανίστηκε για πρώτη φορά, σε ένα χωριό κοντά στον ποταμό Έμπολα στη Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό και έπληξε κυρίως τις Γουινέα, Λιβερία και Σιέρα Λεόνε, αποκτώντας τα χαρακτηριστικά πανδημίας. Η προέλευση του ιού είναι άγνωστη, ωστόσο «αποθήκη» του ιού στη φύση θεωρούνται ορισμένα είδη φρουτοφαγών νυχτερίδων που ενδημούν στην Αφρική.

Ο ιός Έμπολα μεταδίδεται από άτομο σε άτομο, με άμεση επαφή, ή σωματικά υγρά μολυσμένων ατόμων, καθώς και με την έμμεση επαφή με αντικείμενα, ενώ δεν μεταδίδεται μέσω του αέρα. Ο ιός έχει σκότωσει 11.325 ανθρώπους από τους 28.600 που προσβλήθηκαν από αυτόν.

Δεν υπάρχει προς το παρόν ειδικό εμβόλιο ή θεραπεία για την ασθένεια, αν και πολλές επιστημονικές ομάδες ανά τον κόσμο αναπτύσσουν και χορηγούν σε πειραματικό επίπεδο διάφορα θεραπευτικά σχήματα.

Αυτές λοιπόν, είναι κάποιες από τις σημαντικότερες πανδημίες που έπληξαν τον πλανήτη στο πέρασμα του χρόνου. Σε άλλες περιπτώσεις βρέθηκε θεραπεία ή κάποιο εμβόλιο και σε άλλες όχι. Το σίγουρο πάντως είναι ότι η επιστημονική κοινότητα εργάζεται ακούραστα με στόχο την ίαση ή έστω την ανακούφιση των ασθενών, με απώτερο σκοπό ένα κόσμο χωρίς πόνο και αρρώστιες. Οφείλουμε λοιπόν τον σεβασμό μας και ένα μεγάλο ευχαριστώ σε ερευνητές, γιατρούς, νοσηλευτές και όλους όσους παλεύουν για ένα καλύτερο αύριο για όλους μας.

«Η Βιβλιοθήκη ΜΑΝΩΛΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ είναι ΕΛΠΙΔΑ»

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Δέκα χρόνια πριν κανένας δεν φανταζόταν ότι η Βιβλιοθήκη "Μανώλης Φουντουλάκης" θα έφθανε να γιορτάσει τόσο ξεχωριστά τα 10α Γενέθλιά της το Σάββατο 28 Νοεμβρίου 2020 και μάλιστα Διαδικτυακά μέσω της πλατφόρμας google.meet . Ούτε ποτέ κανείς φανταζόταν ότι η ευχή «να αγαπίεστε», που άφησε στους απογόνους του ο Μανώλης Φουντουλάκης, θα μετουσιωνόταν σε τόσο αγάπη για τα βιβλία, για τον πολιτισμό, για την τοπική ιστορία και θα ξεχείλιζε σε όλη την περιοχή της Ελούντας και σε όλο τον κόσμο.

Στην on line εκδήλωση, που οργανώθηκε από τα νέα ορεξάτα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής με τις συμβουλές των ιδρυτικών μελών της ΒΜΦ, συμμετείχαν πολλοί διεθνείς Φίλοι της, μεταξύ των οποίων ο Ζουλιέν Γκριβέλ από το σπίτι του στην Ελβετία, ο Μητροπολίτης Μύρων Χρυσόστομος από την Κωνσταντινούπολη, η Βικτώρια Χίσλοπ τόσο με μαγνητοσκοπημένο χαιρετισμό της όσο και ζωντανά από το σαλόνι της.

Κεντρικός Ομιλητής από το δικό του σπίτι στη Χαλκίδα ο φουρνιώτης Καθηγητής Φαρμακευτικής Ναυοτεχνολογίας στο ΕΚΠΑ Δρ Κώστας Ν. Δεμέτζος, που μίλησε συνοπτικά και κατανοητά σε όλους μας για τις τελευταίες εξελίξεις στο θέμα του πολυπόθητου παγκοσμίως Εμβολίου με θέμα Η ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΙΩΝ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΕΜΒΟΛΙΩΝ - ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ SARS-CoV-2. Την ομιλία του αφιέρωσε στη μνήμη του ιδρυτικού μέλους της Βιβλιοθήκης Δρα Ιατρό Λεοντίνη Φουντουλάκη - Παπαρίζου, θυγατέρα του Μανώλη, που την ίδια μέρα με τη Βιβλιοθήκη θα γιόρταζε και τα δικά της γενέθλια.

Ανάμεσα στις ομιλίες/χαιρετισμούς προβλήθηκαν στιγμές, εικόνες, αφίσες των εκδηλώσεών μας στο επετειακό βίντεο για τα 10χρονα, που ετοίμασε ο κρισιωτής φωτογράφος Νίκος Αφορδακάς .

Τους συμμετέχοντες καλωσόρισε από την Αθήνα η Πρόεδρος της ΒΜΦ Ελένη Παπαρίζου.

Στο φυσικό χώρο της Βιβλιοθήκης στο Δημοτικό Σχολείο Ελούντας βρέθηκε και μας ξενάγησε διαδικτυακά το μέλος της Διοίκησης Μάνος Μαυρικάκης, ενώ το Συντονισμό έκανε από την Ουτρέχτη της Ολλανδίας άλλο μέλος της Διοίκησης, η Ήρια Ασανάκη .

Χαιρετισμούς και ευχές γενέθλιες έκαναν εκ μέρους της Περιφέρειας Κρήτης η Αντιπεριφερειάρχης Μαρία Χανιωτάκη-Μυλωνάκη, ο εξ αρχής Φίλος και αρωγός Δρ Μανώλης Μακράκης Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Λασιθίου, εκ μέρους του Δημοτικού Σχολείου Ελούντας και των Δασκάλων του ο Διευθυντής Γιώργος Κουράκης, εκ μέρους της ομάδας Υφάντριες της Ελούντας η Κατερίνα Λεμπιδάκη και ο Γραμματέας του Προσδευτικού Συλλόγου Ελούντας Θοδωρής Δελόγγος, αλλά και ο Φωτογράφος και Σύμβουλος Εκθέσεων του Ριζαρείου Ιδρύματος (Επιμελητής της έκθεσης του 2012 Fred Boissonas) Τάκης Αναγνωστόπουλος. Την αγάπη του έστειλε ο Μανώλης Θραψανιώτης και ο τ. Διοικητής Νοσοκομείου Αγίου Νικολάου και ζωγράφος Αλέξης Μαυρικάκης.

Όπως είπε στον εξ αποστάσεως χαιρετισμό του ο δημοσιογράφος και ποιητής Θανάσης Γιαπιτζάκης «Η Βιβλιοθήκη σας δεν είναι καμιά Βιβλιοθήκη της Αλεξάνδρειας, όμως είναι σκοπός και ύπαρξη που κρατάει δέκα χρόνια τώρα. Είναι όλοι εμείς που από τον Μανώλη στρέφουμε το βλέμμα στα παιδιά, γι' αυτό η Βιβλιοθήκη ΜΦ, η Βιβλιοθήκη της καρδιάς, είναι ελπίδα».

Το επετειακό βίντεο και αποσπάσματα από τους χαιρετισμούς μπορεί κανείς να βρει στη σελίδα της Βιβλιοθήκης στο facebook Βιβλιοθήκη "Μανώλης Φουντουλάκης" - "Manolis Foundoulakis" Library.

Όποιος επιθυμεί να βοηθήσει το βιβλιοφιλικό έργο της Β.Μ.Φ. μπορεί είτε να στείλει ποιητικά (παιδικά κυρίως) βιβλία είτε να εισφέρει στο λογαριασμό της στην Τράπεζα Eurobank (πρώην Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο) GR1502635820000830100075834.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΘΕΡΜΑ ΟΛΟΥΣ.

Η ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ Β.Μ.Φ.

Μητροπολίτης Ιεραπύτνης και Σητείας:

«Πρέπει όλοι να κάνουμε το εμβόλιο, δεν έχουμε κανέναν λόγο να αρνούμαστε τους επιστήμονες»

Από anatolh.com - 24 Δεκεμβρίου 2020

«Εγώ δεν είμαι ούτε επιστήμονας, ούτε γιατρός, νομίζω όμως ότι το εμβόλιο για τον κορωνοϊό πρέπει να το κάνουμε όλοι μας». Αυτή είναι η ξεκάθαρη απάντησή του έδωσε ο Μητροπολίτης Ιεραπύτνης και Σητείας κ. Κύριλλος, στην ερώτησή της ΑΝΑΤΟΛΗΣ εάν ο ίδιος θα κάνει το εμβόλιο και εάν θα προτρέψει και το ποίμνιο να πράξει το ίδιο.

«Ακούμε τους γιατρούς, ακούμε τους επιστήμονες και αν και υπάρχουν και ακούγονται και οι αρνητικές φωνές και οι αμφιβολίες, εγώ προσωπικά έχω εμπιστοσύνη στην ιατρική κοινότητα. Εμείς δεν έχουμε κανέναν λόγο να αρνούμαστε, ενώ όλος αυτός ο θόρυβος με τις συνωμοσιολογίες που επικρατεί όλους αυτούς τους μήνες θα πρέπει να ξεπεραστεί από τον κόσμο. Εφόσον το εμβόλιο εγκρίνεται από τις επίσημες αρχές του κράτους, νομίζω κανείς δεν διατρέχει κίνδυνο, ίσα-ίσα θα βοηθήσει για να σταματήσει η εξάπλωση του ιού» σημειώνει χαρακτηριστικά.

Σύμφωνα με τον ίδιο, η κατάσταση που βιώνουμε «δημιουργεί σε όλους μας πόνο, θλίψη, κοιτάμε όμως να την αντιμετωπίσουμε με πολλή υπομονή, πολλή προσευχή, πολλή περίσκεψη αλλά και με αγωνία για την επόμενη μέρα. Ελπίζουμε όμως, όπως όλοι οι Χριστιανοί, έχουμε πίστη στο Θεό και νομίζω ότι η χάρις Του θα βοηθήσει την ανθρωπότητα να ξεπεράσει και αυτό το κακό, αυτή τη λαίλαπα».

Επιμέλεια : Δημήτρης ΧΑΤΖΗΛΑΚΗΣ

Η συνέχεια του άρθρου «Η ΦΟΥΡΝΗ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ» από το βιβλίο «Η Ιστορία της Φουρνής» του Νικολάου Μιχ. Ζερβογιάννη, λόγω πληθώρας και επικαιρότητας θα δημοσιευθεί στο επόμενο φύλλο μας.

ΠΡΟΤΙΜΑΜΕ ΤΟΥΣ ΧΩΡΙΑΝΟΥΣ ΜΑΣ

Παράκληση στους Φουρνιώτες όπου και αν βρίσκονται, να προτιμούν τους ελεύθερους επαγγελματίες και καταστηματαρχές συγχωριανούς μας,

Όπως γνωρίζουμε όλοι, οι καιροί είναι δύσκολοι, τα έξοδα των επαγγελματιών είναι υπέρογκα, ας τους βοηθήσουμε λοιπόν να κρατηθούν και να μην κλείσουν.

Βιβλιοπαρουσίαση

BIBLIO ΚΑΘΗΓΗΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ Ν. ΔΕΜΕΤΖΟΥ

Στις 17 Δεκεμβρίου 2020 είχαμε την χαρά να παρακολουθήσουμε την διαδικτυακή παρουσίαση του μοναδικού στην Ελληνική βιβλιογραφία συγγραμματος του συντοπίτη μας Καθηγητή Φαρμακευτικής Ναυοτεχνολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κωνσταντίνου Ν. Δεμέτζου, με τίτλο «Φαρμακευτική Ναυοτεχνολογία. Βασικές Αρχές και Πρακτικές Εφαρμογές» από τις επιστημονικές εκδόσεις Παρισιάνου Α.Ε.

Η πρωτοτυπία του βιβλίου έγκειται στο ότι σχετίζεται άμεσα με τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη, και κυρίως με το τεχνολογικό υπόβαθρο του εμβολίου εναντίον του SARS-CoV-2.

Το σύγγραμμα 400 σελίδων, αποτελεί την μοναδική βιβλιογραφική αναφορά στην Ελλάδα και έχει βραβευθεί 2 φορές στο παρελθόν σε Επιστημονικά συνέδρια. Αποτελεί επιτομή της σύγχρονης Φαρμακευτικής Ναυοτεχνολογίας και περιλαμβάνει την μεθοδολογία ανάπτυξης σύγχρονων φαρμάκων, εμβολίων, και διαγνωστικών προϊόντων. Επίσης τα τελευταία κεφάλαια του συγγράμματος περιλαμβάνουν μια σε βάθος περιγραφή των διαδικασιών έγκρισης των θεραπευτικών προϊόντων και φυσικά και των εμβολίων. Τα κεφάλαια αυτά αναφέρονται στους γνωστούς πλέον εγκριτικούς οργανισμούς των ΗΠΑ (FDA), της Ευρώπης (EMA) του Ηνωμένου Βασιλείου και στις διαδικασίες για την έγκριση κυκλοφορίας ενός θεραπευτικού προϊόντος ή ενός εμβολίου.

Το σύγγραμμα δίνεται ως διδακτικό σύγγραμμα σε πολλές Πανεπιστημιακές Σχολές στην Ελλάδα (Φαρμακευτικές, Ιατρικές, Πολυτεχνείου, Επιστήμης Υλικών) και έχει μεταφραστεί και στην Αγγλική γλώσσα από τον εκδοτικό οίκο του Springer και κυκλοφορεί σε διεθνή ερευνητικά και εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Στην εκδήλωση συμμετείχε ως συντονιστής ο Καθηγητής Γενετικής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Χρήστος Γιαπιτζάκης (συντοπίτης μας) ο οποίος αναφέρθηκε στο σημαντικό και πρωτοπόρο έργο του Καθηγητή Κωνσταντίνου Δεμέτζου και στο μοναδικό στην Ελλάδα σύγγραμμά του. Ο καθηγητής Δεμέτζος έδωσε στην συνέχεια επιστημονική διάλεξη που αφορούσε στην ανάπτυξη και παρασκευή του εμβολίου εναντίον του SARS-CoV-2 και έδωσε την δυνατότητα στο κοινό να κατανοήσει έννοιες που σχετίζονται με την ασφάλεια και την αποτελεσματικότητά του. Η ομιλία αφορούσε όλα τα εγκεκριμένα αλλά και υπό ανάπτυξη εμβόλια και δόθηκαν συγκριτικές διαφορές και πιθανά πλεονεκτήματα με βάση τις έγκυρες δημοσιευμένες πληροφορίες.

Ολόκληρη η εκδήλωση και η ομιλία του καθηγητή βρίσκονται στον παρακάτω σύνδεσμο (link) και είναι μια σημαντική και τεκμηριωμένη ενημέρωση για όποιον θελήσει να την παρακολουθήσει: https://m.youtube.com/watch?v=0KvXkbyeKEA&feature=youtu.be&ab_channel=%CE%95%CE%BA%CE%B4%CF%8C%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82%CE%A0%CE%B1%CF%81%CE%B9%CF%83%CE%B9%CE%AC%CE%BD%CE%BF%CF%85

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με ευχές για τις εορτές των Χριστουγέννων και του νέου έτους και με μεγαλύτερη ευχή το εμβόλιο να βοηθήσει στην εξάλειψη της πανδημίας ώστε να επιστρέψουμε στην κανονικότητα και με το καλό να μπορέσουμε να συναντηθούμε σύντομα.

Ο Σύλλογός μας εκφράζει τα συγχαρητήρια του στον Καθηγητή και Αντιπρόεδρο του Συλλόγου μας κ. Δεμέτζο και ευχόμεστε το βιβλίο του να είναι καλοτάξιδο με υγεία και πάντα επιτυχίες.

Ρένα Κανιτάκη-Γιαννοπούλου

Έπος του 1940-41

και πρωταγωνιστές του Β' Παγκοσμίου Πολέμου

(Συνέχεια από τη σελ. 4)

ήταν καθοριστικός παράγων της νικηφόρου εκβάσεως του κοινού αγώνα των εθνών, κατά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δια την ανθρωπινή ελευθερία και αξιοπρέπεια.

... Εάν δεν υπήρχε η ανδρεία των Ελλήνων και η γενναίωση τους, η έκβαση του Β' Παγκοσμίου Πολέμου θα ήταν ακαθόριστη." (Ουίνστον Τσώρτσιλ, τις πρώτες ημέρες του Ελληνοϊταλικού πολέμου και στις 24.04.1941, αντίστοιχα).

• «Η Ελλάδα είναι το σύμβολο της μαρτυρικής υποδουλωμένης, ματωμένης, αλλά ζωντανής Ευρώπης... Ποτέ μια ήττα δεν υπήρξε τόσο τιμητική για εκείνους που την υπέστησαν». (Μυρίς Σουμάν, Γάλλος υπουργός εξωτερικών, μήνυμα από το BBC του Λονδίνου, στις 28.04.1941, ημέρα κατάληψης της Αθήνας από τους Γερμανούς).

• «Χάρη της ιστορικής αληθείας οφείλω να διαπιστώσω ότι μόνον οι Έλληνες, εξ όλων των αντιπάλων, οι οποίοι με αντιμετώπισαν, πολέμησαν με παράτολμο θάρρος και ύψιστη περιφρόνηση προς τον θάνατον...». (Αδόλφος Χίτλερ, 4.05.1941)

• «Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι η Ελλάς ανέτρεψε το σύνολο των σχεδίων της Γερμανίας εξαναγκάσασα αυτήν να αναβάλει για έξι εβδομάδες την επίθεσή κατά της Ρωσίας. Διερωτώμεθα ποια θα ήταν η θέση της Σοβιετικής Ενώσεως χωρίς την Ελλάδα». (Βρετανός Στρατάρχης Σερ Χ. Αλεξάντερ, 28.10.1941)

• «Ασχέτως προς ό,τι θα πουν οι ιστορικοί του μέλλοντος, εκείνο το οποίο μπορούμε να πούμε εμείς τώρα, είναι ότι η Ελλάς έδωσε αλησμόνητο μάθημα στον Μουσολίνι, ότι αυτή υπήρξε η αφορμή της επανάστασης στη Γιουγκοσλαβία, ότι αυτή κράτησε τούς Γερμανούς στο ηπειρωτικό έδαφος και στην Κρήτη για έξι εβδομάδες, ότι αυτή ανέτρεψε

την χρονολογική σειρά όλων των σχεδίων του Γερμανικού Επιτελείου και έτσι έφερε γενική μεταβολή στην όλη πορεία του πολέμου και νικήσαμε». (Πρωθυπουργός της Βρετανίας Σερ Αντουνι Ηντεν, 24.09.1942)

• «Λυπάμαι διότι γηράσκω και δεν θα ζήσω επί μακρόν δια να ευγνωμονώ τον Ελληνικό Λαό, του οποίου η αντίσταση έκρινε τον 2ον Παγκόσμιο Πόλεμο». (Στάλιν, 31.01.1943)

• «Οι Έλληνες διδάξαν δια μέσου των αιώνων την αξιοπρέπεια. Όταν όλος ο κόσμος είχε χάσει κάθε ελπίδα, ο Ελληνικός λαός τόλμησε να αμφισβητήσει το αήτητο του γερμανικού τέρατος αντιπάσσοντας το υπερήφανο πνεύμα της ελευθερίας». (Φραγκλίνος Ρούσβελτ, 10.06.1943).

• «Ο μεγαλοπρεπής αγώνας της Ελλάδος υπήρξε η πρώτη μεγάλη καμπή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου». (Από λόγο του Βασιλέως της Μεγάλης Βρετανίας Γεωργίου ΣΤ' στο κοινοβούλιο τον Μάιο 1945).

• «Εάν ο Ρωσικός Λαός κατόρθωσε να ορθώσει αντίσταση μπροστά στις πόρτες της Μόσχας, να συγκρατήσει και να ανατρέψει τον Γερμανικό χείμαρρο, το οφείλει στον Ελληνικό λαό, που καθυστέρησε τις Γερμανικές μεραρχίες όλον τον καιρό που θα μπορούσαν να μας γονατίσουν. Η γιγαντομαχία της Κρήτης υπήρξε το κορύφωμα της Ελληνικής προσφοράς». (Σοβιετικός Στρατάρχης Γκεόργκι Ζούκωφ, Απομνημονεύματα για τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο)

Προφανώς, πρόκειται για «έπεα πτερόεντα», κοινώς λόγια του αέρα, αλλά έστω και έτσι νοιώθουμε μια υπερηφάνεια για τους πατεράδες μας, τους παππούδες μας και τους ελάχιστους πια εν ζωή μαχητές. Και δεν είναι πολλοί οι λαοί που μπορούν να ισχυρισθούν το ίδιο.

Δ.Χ.

ΝΕΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΦΟΥΡΝΗΣ

Ο π. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΙΕΡΑ

Στις 15 Νοεμβρίου 2020, στον ιερό ναό της Αγίας Τριάδας, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Γεράσιμος, προέβη στην τοποθέτηση του νέου Εφημερίου στην Ενορία Φουρνής πατρός Ιωάννου Ριέρα.

Ο π. Ιωάννης Ριέρα γεννήθηκε στη Γαλλία και μεγάλωσε στο Βέλγιο. Σπούδασε θεολογία στο Ιάσιο της Ρουμανίας και συνέχισε με τις μεταπτυχιακές του σπουδές στη Θεσσαλονίκη, στο αντικείμενο του Κανονικού Δικαίου. Χειροτονήθηκε Διάκονος τον Δεκέμβριο του 2019 και διακόνησε μέχρι τον Οκτώβριο του 2020 στην ενορία του Αγίου Γεωργίου στην πόλη του Αγίου Νικολάου. Χειροτονήθηκε Ιερέας στις 31 Οκτωβρίου του 2020. Είναι παντρεμένος με τη Ζηνοβία Χατζάκη, δικηγόρο με καταγωγή από την Ιεράπετρα, και είναι πατέρας μιας κόρης.

Όλοι οι Φουρνιώτες, καλωσορίζουμε θερμά τον νέο μας Εφημέριο και του ευχόμαστε καλή δύναμη στη διακονία του.

Ρένα Κανιτάκη - Γιαννοπούλου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΕΦΗΜΕΡΙΟ ΤΗΣ ΦΟΥΡΝΗΣ ΑΙΔΕΣΙΜΟΛΟΓΙΩΤΑΤΟ Π. ΝΙΚΟΛΑΟ ΒΟΥΚΥΚΛΑΡΗ

Με λύπη μας πληροφορηθήκαμε την συνταξιοδότηση του εφημερίου του χωριού μας παπα-Νικόλαου Βουκυκλάρη.

Εκ μέρους των μελών του Συλλόγου Φουρνιωτών και Φίλων της Φουρνής Κρήτης εκφράζουμε τις θερμές ευχαριστίες μας και την ευγνωμοσύνη μας για τα τριάντα πέντε χρόνια (1986-2020), κατά τα οποία διακόνευσε στο χωριό μας. Αρχικά στην ενορία του Πάνω Χωριού Φουρνής και στη συνέχεια όταν οι ενορίες του Πάνω και του Κάτω χωριού συνενώθηκαν στην ενορία Φουρνής πλέον. Ολοκληρωμένος άνθρωπος, με σύζυγο, δυο παιδιά και τέσσερα εγγόνια, μορφωμένος άνθρωπος, ήταν συγχρόνως και δάσκαλος, άνθρωπος με όλη τη σημασία της λέξεως. Αγαπούσε το ποίμνιό του, συμπαραστεκόταν στον καθένα σαν να ήταν μέλος της οικογένειάς του, πάντα πρόθυμος για ό,τι του εζήτητο, φιλοκερδής. Με τη στεντόρεια και συγχρόνως γλυκειά και μελωδική φωνή του, ήταν το επίκεντρο της λειτουργίας και κίνητρο για να την παρακολουθήσει κανείς. Ήταν το πρότυπο του ιερέα που με τη συμπεριφορά του, προτρέπει τους αμφιπαλαντευόμενους να πλησιάσουν την Εκκλησία. Παρών και σε όλες τις μη εκκλησιαστικές εκδηλώσεις του χωριού μας, ήταν πάντα σε αγαστή συνεργασία με τον εκάστοτε πρόεδρο της κοινότητας και τους πολιτιστικούς συλλόγους.

Αλλά εκτός από τα έμψυχα, όλα αυτά τα χρόνια φρόντισε και τα άψυχα της ενορίας του. Με λίγα οικονομικά μέσα, αλλά με πολλή επιμονή και ενθουσιασμό, αναπαλάωσε και ανακαίνισε σχεδόν όλες τις ιστορικές και μη εκκλησίες της Φουρνής, το κελί στην Ευαγγελίστρια, το πλακόστρωτο στην Αγία Τριάδα κ.α. Στο τέλος της θητείας του, η όψη του εκκλησιαστικού πλούτου του χωριού μας είναι εντελώς διαφορετική, προς το καλύτερο.

Ευχαριστίες πολλές οφείλονται και στη σύντροφό του την πρεσβυτέρα Μαρία Δεμέτρου. Πάντα δίπλα του, αθόρυβη και διακριτική, τον στήριζε στο έργο του.

Ελπίζουμε παπα-Νικόλακη, να έρχεσαι συχνά να συλλειτουργείς με τον νέο Εφημέριο, ο οποίος είτε να ακολουθήσει τα χνάρια σου!

Σου ευχόμαστε να ζήσεις πολλά χρόνια και να απολαύσεις, υγιής και ακμαίος, το επιδόρπιο της ζωής μετά από τη συνταξιοδότηση.

Σε ευχαριστούμε για όλα.

Το Δ.Σ. του Σ.Φ.Φ.

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Όσοι καταθέτουν την συνδρομή τους στον λογαριασμό του Συλλόγου στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας αριθμός λογαριασμού IBAN: GR2301106950000069570713029, στα ονόματα Ντούζου Μαρία και Κανιτάκη-Γιαννοπούλου Ειρήνη, παρακαλούνται να γράφουν στην κατάθεση το όνομά τους και στη συνέχεια να ενημερώνουν σχετικά την Ταμιά μας κα Μαρία Τουτουδάκη-Ντούζου στο τηλ. 210 9345556.

Σας υπενθυμίζουμε ότι η έκδοση της Εφημερίδας μας και οι εν γένει πολιτιστικές εκδηλώσεις του Συλλόγου μας, σπρίζονται αποκλειστικά στη Συνδρομή σας.

Γι' αυτό σας παρακαλούμε μην την αμελείτε.

Ευχαριστούμε θερμά.

Εδώ Φουρνή...

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

θεί κατάλληλος χώρος για αυτό το σκοπό. Ακολουθήθηκαν δύο διαδρομές, μια για τις μικρές κατηγορίες, πιο προσιτή και μία δεύτερη για τους μεγαλύτερους, με μεγαλύτερο βαθμό δυσκολίας καθώς πήγαιναν σε πιο ανηφορικό κομμάτι, πιο περιστροφικό και με περισσότερα εμπόδια. Μετά το τέλος του αγώνα έγινε η απονομή των βραβείων στον περίβολο του Σχολείου. Εκεί προσφέρθηκε σε όλους τους αθλητές και τους συνοδούς τους ένα κέρασμα από τον Πολιτιστικό Σύλλογο της Φουρνής. Η επιτυχία της διοργάνωσης και η αρίστη περιοχή της Φουρνής, έδωσε στους διοργανωτές την ιδέα να διοργανώνεται μόνιμα πλέον κάθε χρόνο αυτός ο αγώνας στη Φουρνή.

• ΝΕΟΣ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

Μετά την πολύχρονη διακονία του, τόσο στην ενορία του Επάνω Χωριού της Φουρνής και μετά την κατάρτησή της, στην ενορία του Κάτω Χωριού, ο παπά Νικόλαος Βουκυκλάρης συνταξιοδοτείται. Φεύγει από την ενορία της Φουρνής αφήνοντας τις καλύτερες εντυπώσεις. Το έργο το οποίο αφήνει στην Ενορία είναι σπουδαίο και πολυσχιδές. Επί των ημερών του όλες οι

Από την τοποθέτηση του νέου εφημερίου

εκκλησίες της ενορίας του ανακαινίστηκαν και με την βοήθεια της αρχαιολογίας έγινε αναπαλάωση και συντήρηση των τοιχογραφιών σε όσες εκκλησίες υπάρχουν. Η μελωδικότητα και η κατανυκτικότητα της ψαλμωδίας του προκαλούσε δέος και παρακινούσε τους ανθρώπους να εκκλησιαστούν. Είναι η αλήθεια ότι εμείς στη Φουρνή είμαστε τυχεροί στα εκκλησιαστικά θέματα, διότι όλοι οι ιερείς που υπηρέτησαν στις ενορίες της Φουρνής, για όσους τουλάχιστον θυμούμαστε, προσέφεραν έργο και διακόνησαν πιστά την ενορία.

Την Κυριακή 15 Νοεμβρίου ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Γεράσιμος, ιερούργησε στον ιερό Ναό της Αγίας Τριάδος Φουρνής και προέβη στην τοποθέτηση του νέου Εφημερίου στην Ενορία της Φουρνής, του παπά Ιωάννου Ριέρα. Στην σύντομη προσφώνηση του ο σεβαστός Ποιμενάρχης ανέφερε ότι ήλθαμε εδώ σήμερα στην παλαιά έδρα της Επισκοπής Πέτρας, στη Φουρνή, για να γνωρίσουμε στους ανθρώπους το νέο τους Εφημέριο με αυτές τις ιδιαίτερες συνθήκες. Απευθυνόμενος στον ιερέα του είπαμε μεταξύ των άλλων, «σε εγκαθιστούμε στην Ενορία της Φουρνής αυτή την Κυριακή, που διαβάζουμε την παραβολή του καλού Σαμαρείτου και εύχομαι μέσα από την ψυχή μου να γίνεις και εσύ ως γνήσιος Ιερέας, ένας καλός Σαμαρείτης στο χωριό. Η Φουρνή είναι ένα χωριό με ιδιαίτερη ιστορική σημασία, αφού υπήρξε έδρα της Επισκοπής Πέτρας. Είναι ο τόπος που τελειώνεται ο νεομάρτυρας Άγιος Ιωακείμ στις 24 Ιουνί-

ου 1821 έξω από τον επισκοπικό ναό της Παναγίας. Είναι το χωριό από το οποίο κατάγεται και όπου μαρτυρεί η Αγία Μαρία η Μεθυμοπούλα. Αυτός ο τόπος είναι ζυμωμένος από την ευσέβεια της ορθοδόξου ησυχαστικής παραδόσεως. Το ησυχαστικό αυτό πνεύμα της Εκκλησίας σου ευχόμαστε να μεταδώσεις στους ανθρώπους, να τους μεταδώσεις την χαρά και την προσευχητική στάση της Εκκλησίας». Ολοκληρώνοντας την ομιλία του ο Σεβασμιώτατος ανέφερε: «Σου δίνω λοιπόν την καλύτερη και την μεγαλύτερη ευχή να τελειωθείς στην Άγια Τράπεζα. Σου εύχομαι πραγματικά το Θέλημα του Θεού να είναι το κέντρο της ζωής σου, το οποίο θα σε διδάξει και θα σε κατευθύνει στο έργο σου. Όλες οι μέρες της ζωής σου να είναι χαρούμενες, να είναι χαριτωμένες και να έχουν την ευωδία του Αγίου Πνεύματος, την κοινωνία του Χριστού και των ανθρώπων. Να είσαι πάντα άξιος να διακονείς τα Μυστήρια της χάριτος του Θεού».

• ΚΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ

Βροχερός προβλέπεται ότι θα είναι και ο φετινός χειμώνας. Τα μέχρι τώρα βροχομετρικά στοιχεία μας δείχνουν ότι θα έχουμε αρκετές βροχές την φετινή περίοδο. Τις πρώτες βροχοπτώσεις είχαμε τα μέσα Σεπτεμβρίου για να ακολουθήσει μετά μια καλοκαιρινή περίοδος μέχρι τον Νοέμβριο. Μετά ακολούθησαν επαναλαμβανόμενες βροχερές ημέρες μέχρι και τον Δεκέμβριο. Έτσι μέχρι σήμερα οι βροχές που έχουν πέσει φτάνουν τα 560 χιλιοστά. Ευτυχώς δεν είχαμε έντονα καιρικά φαινόμενα που να προκαλέσουν ζημιές. Απορροφούνταν από την γη με τα ευεργετικά αποτελέσματα στη βλάστηση και στα ελαιόδενδρα. Την αντίστοιχη περσινή περίοδο είχαμε 350 χιλιοστά βροχής. Βέβαια και η περσινή χρονιά που ήταν από τις πιο βροχερές και ξεπέρασαν το μέτρο, οι πολλές βροχές έπεσαν τον Ιανουάριο και μετά. Ας ελπίσουμε και φέτος ότι οι ήπιες βροχοπτώσεις θα συνεχιστούν και το νέο έτος, για να αποτελέσει και η φετινή χρονιά μια συνεχόμενη, όπως τα δύο προηγούμενα χρόνια, υψηλή βροχομετρική χρονιά. Μάλιστα να έχουμε όψιμες βροχές, μέχρι τέλος της Άνοιξης αρχάς του Καλοκαιριού, οι οποίες είναι και πιο ευεργετικές.

• ΕΛΑΙΟΚΟΜΙΚΑ

Σε μια καλή ελαιοκομική χρονιά έχει εξελιχτεί η φετινή ελαιοπαραγωγική περίοδος. Μετά από μερικά χρόνια πολύ μικρής ή και ελάχιστης παραγωγής, η φετινή χρονιά θα είναι μια παραγωγική ελαιοκομική χρονιά. Σε αυτό συνετέλεσαν, κατά μεγάλο βαθμό και οι πολλές βροχοπτώσεις που είχαμε τα τελευταία χρόνια, με αποτέλεσμα τα ελαιόδεντρα να βλαστήσουν και να καρποφορήσουν. Η ελαιοσυλλογή άρχισε φέτος πολύ νωρίς, περί τα μέσα Νοεμβρίου, και λόγω της μεγάλης

Ελαιοσυγκομιδή

παραγωγής συνεχίζεται σε έντονο βαθμό. Οι αποδόσεις σε λάδι από τον ελαιόκαρπο στην αρχή ήταν μικρές, αλλά σιγά-σιγά ομαλοποιούνται και ανεβαίνουν κανονικά. Η ποιότητα του λαδιού είναι πολύ καλή. Πιστεύουμε ότι και η τιμή θα είναι ικανοποιητική για να είναι συμφέρουσα και η ενασχόληση με την ελαιοκομία και να υπάρξει ένα συμπληρωματικό εισόδημα στον οικογενειακό προϋπολογισμό. Το ελαιοργείο του Συνεταιρισμού ευρίσκεται σε πλήρη δράση, για να εξυπηρετήσει τους παραγωγούς της περιοχής μας και όλους τους προτιμούν, εφαρμόζοντας την κοινή άλεση και σε όσους επιθυμούν την μεμονωμένη.

• ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

Μετά από πολυχρόνιες προσπάθειες και παρεμβάσεις άρχισαν να εκτελούνται κάποιες εργασίες στο συγκρότημα του παλαιού Επισκοπείου με τις Καμάρες στο Πάνω Χωριό.

Από ό,τι μου ανέφερε η πρόεδρος της Κοινότητας κ. Άννα Τσαγκαράκη, οι εργασίες εκτελούνται από την Αρχαιολογική Υπηρεσία και σκοπεύουν στην υποστύλωση και καθαρισμό των καμαρών για να είναι και προσπελάσιμες. Από ό,τι

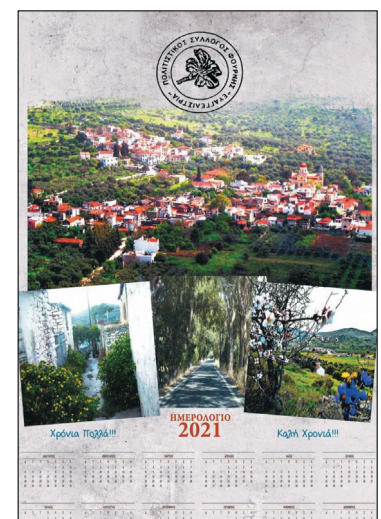
Οι καμάρες υποστύλωνται

ανέφερε, ο Δήμος του Αγίου Νικολάου δεν μπορεί να επέμβει, διότι δεν έχει ακόμα τελειώσει η διαδικασία της αγοροπωλησίας, που συζητείται. Η Αρχαιολογία θα προχωρήσει μέχρι που θα φθάσουν οι πιστώσεις για αυτό το έργο. Ίσως ο Δήμος βοηθήσει στη συνέχεια.

Έγινε αντικατάσταση του φθαρμένου δικτύου ύδρευσης του χωριού μας σε ένα τμήμα στην είσοδο του χωριού. Αργότερα θα ακολουθήσει κάτι ανάλογο και σε τμήμα του Πάνω Χωριού.

• ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Κυκλοφόρησε και φέτος από τον Πολιτιστικό Σύλλογο της Φουρνής «Η ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ» ημερολόγιο για το 2021. Το φετινό ημερολόγιο είναι απλό μίας σελίδας, διότι οι απαγορευτικές συνθήκες που επικρατούν δεν επέτρεπαν τη συνεργασία για την δημιουργία πολυσελίδου ημερολογίου, όπως τα άλλα χρόνια.

Το ημερολόγιο για το 2021 του Συλλόγου μας